

bservant

5

Jaargang 15, 29 september 1994

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Pagina 3

Eén gemist studiepunt kan straks kapitalen kosten, waarschuwen de studentenbonden LSVb en ISO

Pagina 5

Nog meer waarschuwende bonden: als er straks ontslagen vallen bij Gezondheidswetenschappen, moeten de regels wel worden gerespecteerd. Maar welke regels?

Pagina 6

Met een slang in je dunne darm video's kijken. Het lijkt mooier dan het is. Wie een slechte gag-reflex heeft, kan fluiten naar zijn honderd gulden.

Pagina 8 en 9

Cultuurwetenschappen timmert aan de weg met twee nieuwe studierichtingen, maar wordt tussendoor gehinderd door een discussie over de vierde vakgroep

Pagina 16

De diepgang van de wetenschap: cultuuronderzoek op een diepte van zeshonderd meter.

Haalbaarheid nieuwe opleiding omgevingschemie onderzocht

In opdracht van het college van bestuur zal een kleine commissie de komende maanden onderzoeken of het mogelijk is om aan deze universiteit een opleiding omgevingschemie te beginnen. De commissie staat onder leiding van em. prof. L. Ginjaar (milieugezondheidskunde).

De commissie die de haalbaarheidsstudie moet verrichten omvat verder drie RL-hoogleraren, een Amsterdamse hoogleraar milieuchemie en twee vertegenwoordigers van de chemische industrie. Onderzocht zal worden hoe een dergelijke opleiding zou passen in het Nederlandse universitaire bestel en of de (inter-) nationale arbeidsmarkt ruimte biedt aan afgestudeerden van een dergelijke richting. Volgens een der initiatiefnemers en tevens commissielid prof. J. Kleinjans (milieugezondheidskunde) zijn er aanwijzingen dat dat laatste inderdaad het geval is. Uit recente rapporten en ook uit gesprekken met het bedrijfsleven zou blijken dat er een groeiende behoefte is aan breed opgeleide chemici, wier kennis de nauwe specialismen overstijgt. Omgevingschemie bestuurt volgens Kleinjans "het gedrag van chemische verbindingen in de verschillende milieucompartimenten: water, lucht, bodem en voedsel". Inherent daaraan is een brede, "integrale, wellicht holistische" benadering. Een dergelijke aanpak is in het sterk verkokerde academische scheikundige onderwijs, iets waarover onlangs ook een visitatiecommissie van de VSNU zich beklaagde, niet voor handen, zegt hij.

Volgens rector magnificus Philipsen past een opleiding omgevingschemie in de plannen om de natuurwetenschappelijke 'poot' (en daarmee de faculteit der algemene wetenschappen) van de RL te versterken. Het gaat om een volledige vierjarige studie, die op termijn jaarlijks tussen de vijftig en zeventig studenten zou kunnen trekken. Kleinjans zelf denkt dat dat een ander soort studenten zal zijn dan de meer biologisch georiënteerde studenten die zich voor milieugezondheidskunde

opgeven. Dat er niettemin een heilzaam compenserend effect van een nieuwe opleiding omgevingschemie kan uitgaan wanneer de studie milieugezondheidskunde ook na de invoering van een eigen propedeuse nog steeds teleurstellend weinig studenten blijft trekken, wordt door Philipsen bevestigd. Verder benadrukt hij dat de twee opleidingen elkaar inhoudelijk "mooi zouden aanvullen".

Wammes Bos

IRIC verhuist voor de helft naar Tilburg

Er blijkt een oplossing te zijn gevonden voor IRIC, het onderzoeksinstituutje van em. prof. Hofstede dat in het voorjaar dreigde naar een andere universiteit te zullen verhuizen. IRIC krijgt een interuniversitaire status en zal voortaan zowel in Tilburg als in Maastricht een voet aan de grond hebben. Het was de geringe belangstelling van de economische faculteit voor het instituutje, dat zich op het vlak van de vergelijkende cultuurstudies beweegt, die Hofstede en het bestuur van het *Institute for Research on Intercultural Cooperation* ertoe brachten elders domicilie te zoeken. Pogingen van het college van bestuur om de faculteit der cultuurwetenschappen te interesseren tot overname van IRIC liepen dood. Wel waren individuele hoogleraren bij cultuurwetenschappen (Bijker) en gezondheids-

wetenschappen (Nijhuis) bereid deels onder de IRIC-vlag te werken. In Tilburg bestond eveneens belangstelling voor een dergelijke constructie. Het resultaat van dit alles is dat IRIC vier onderzoekspoten krijgt, waarvan er twee bij de Katholieke Universiteit Brabant en twee bij de RL worden ondergebracht. Waar het zwaartepunt komt te liggen is nog onderwerp van onderhandeling, meldt rector magnificus Philipsen. De directeur van het instituut zal volgens hem in ieder geval in Maastricht huizen. IRIC wordt hiermee een "netwerk van onderzoekers" onder een duidelijke noemer. Dat laatste wordt vooral belangrijk gevonden om contractonderzoek te kunnen werven.

Wammes Bos

Op zoek naar de symboliek van de videoclip. Studenten van de toekomstige afstudeervariant Visuele Cultuur (zie pagina 8-9) zullen er straks hun hand niet voor omdraaien

(foto Nelis Tutkey)

Ritzen wil selectie aan de poort

Een havo- of vwo-diploma is in de toekomst niet meer voor elke studie een garantie om te kunnen gaan studeren, aldus minister Ritzen. Bepaalde universiteiten of hogescholen, of bepaalde studierichtingen mogen van hem gaan experimenteren met selectie 'aan de poort'.

Ritzen zei dit dinsdag in de Eerste Kamer. Een havo- of vwo-diploma zal altijd toegang blijven bieden tot het hoger onderwijs, aldus Ritzen, "maar niet tot elke soort hoger onderwijs". De minister gaf geen concrete voorbeelden. Volgens een woordvoerder is denkbaar dat dezelfde studie aan de ene instelling voor iedereen toegankelijk is, maar aan de andere niet. Het onderscheid zit daarbij in "de aard van de opleiding". Met zijn opmerking komt Ritzen tegemoet aan de wens van bijvoorbeeld de Universiteit van Amsterdam om zich kwalitatief te kunnen onderscheiden van andere universiteiten. Selectie aan de poort maakt het immers mogelijk om meer elitair onderwijs te geven. Eerder bepleitte PvdA-kamerlid Rick van der Ploeg, partijgenoot van Ritzen, experimenten met selectie in het hoger onderwijs.

HOP, Pieter Evelein

Gemist studiepunt kan leiden tot torenhoge schuldendlast

De studentenorganisaties LSVb en ISO zullen op geen enkele wijze akkoord gaan met één van de vijf nieuwe modellen voor een prestatiebeurs, die het ministerie van onderwijs hun heeft voorgelegd.

De modellen staan opgesomd in een vertrouwelijke ambtelijke notitie. Volgens het *jaarpunten model* wordt na ieder studiejaar gekeken of een student een bepaald aantal studiepunten heeft gehaald. Voorlopig wordt daarbij uitgegaan van de helft van de studiepunten in het eerste jaar en zeventig procent in de volgende jaren. In het *periodepunten model* wordt alleen na het eerste en het laatste studiejaar gekeken of een student een

bepaald aantal studiepunten heeft gehaald. Daarbij is de norm voorlopig gezet op de helft van de studiepunten in het eerste jaar en tachtig procent voor de resterende officiële studieperiode. Die is nu drie jaar, in de toekomst wellicht twee jaar. Bij het *diploma model* wordt na een bepaalde periode gekeken of de propedeuse is gehaald. Na een aansluitende periode wordt gekeken of het doctoraal is gehaald. Hier wordt uitgegaan van kwijtschelding van de lening over het eerste jaar als de propedeuse in twee jaar wordt gehaald en de resterende officiële studieperiode als het doctoraal in zes jaar wordt behaald. In het *relatief model* wordt aan het einde van de officiële cursuursduur gekeken hoeveel studiepunten een student heeft gehaald. Dat cijfer bepaald de omvang van de kwijtschelding. Als

bijvoorbeeld tachtig procent van de punten is gehaald, wordt tachtig procent van de lening kwijt gescholden. Volgens het *normatief model* wordt alleen aan het eind van de officiële cursuursduur gekeken of het doctoraal is gehaald. Als dat niet het geval is, wordt niets kwijtgescholden. Voor uitzonderingsgevallen, bijvoorbeeld in het geval van ziekte, overmacht of het vervullen van bestuursfuncties, wordt gecompenseerd uit een speciaal universitair fonds.

De vijf modellen voor een prestatiebeurs zijn varianten voor het nieuwe stelsel van studiefinanciering, dat het kabinet in september 1995 wil laten ingaan. In het nieuwe stelsel worden beurzen jaarlijks uitgekeerd als een voorwaardelijke lening. Als studenten voldoen aan een nader vast te stellen norm voor te leveren prestaties, wordt een deel van de lening (met als maximale hoogte de huidige basisbeurs) omgezet in een gift. Als zij niet aan de norm voldoen moeten ze het hele bedrag met rente terugbetalen.

De studentenorganisaties vinden dat in alle genoemde varianten de norm voor te behalen prestaties veel te hoog is, zo blijkt uit een voorlopige reactie. Bovendien vinden zij de modellen nog te onduidelijk, bijvoorbeeld als het gaat om de vraag hoe Ritzen wil garanderen dat de studeerbaarheid van het onderwijs dusdanig wordt, dat de strenge norm ook gehaald kan worden. Ook zetten zij vraagtekens bij de hoogte van de schulden en de onzekerheid voor studenten over hun uiteindelijke schuld. Zowel de LSVb als het ISO werken aan eigen plannen voor een nieuw stelsel van studiefinanciering. Voor het ISO staat daarbij allerm minst vast dat zo'n stelsel een miljard gulden aan bezuinigingen opbrengt. Het is heel goed mogelijk dat dat onverenigbaar is met eisen van toegankelijkheid en kwaliteit, vindt de organisatie. De LSVb gaat onderzoeken of het überhaupt nog wel zin heeft om verder te praten met minister Ritzen.

HOP, Marcel Wiegman

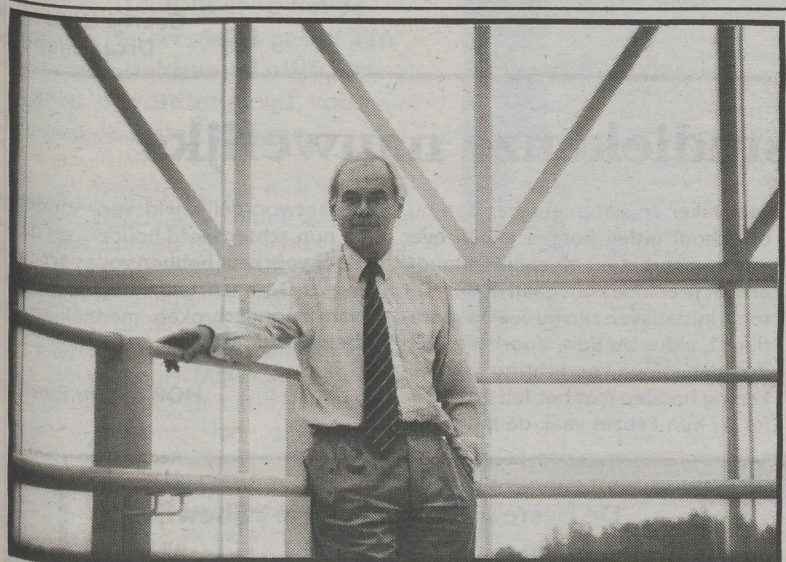
Hardwerkende student mag slap jaar compenseren

Studenten die fors doorstuderen, mogen met ingang van het studiejaar 1995-1996 een jaar met een 'dip' compenseren. Zo kunnen zij voorkomen dat zij slachtoffer worden van de tempobeurs.

De regeling geldt voor studenten die volgend jaar al minstens één jaar in het hoger onderwijs studeren. Minister Ritzen heeft dit geschreven aan de Eerste Kamer. Nieuwe studenten krijgen te maken met de prestatiebeurs, waarvoor de voorwaarden nog onderwerp van onderzoek zijn. Volgend jaar geldt voor studenten vanaf het tweede jaar een temponorm van 50 procent. Wie meer dan 80 procent van z'n studiepunten haalt, mag het percentage daarboven als 'reserve' meenemen naar een later jaar. Wie in 1995-1996 bijvoorbeeld 90 procent

scoreert, mag 10 procent meenemen en hoeft het volgende jaar slechts 40 procent te behalen. Hij kan de reserve ook voor een later jaar bewaren. Elke student moet jaarlijks hoe dan ook minstens een kwart van de studiepunten halen, waarschuwt Ritzen. Het wordt ook mogelijk om met terugwerkende kracht een tekort aan studiepunten te compenseren. Dit is mogelijk voor studenten die in een jaar meer dan 100 procent (42 studiepunten) scoren. In dat geval kan het surplus worden gebruikt om een te lage score uit enig eerder jaar te compenseren. De lening van de student wordt dan met terugwerkende kracht geschrapt. Minister Ritzen zal de 'spaarregeling' ter advies voorleggen aan de belangenverenigingen van de universiteiten (VSNU) en hogescholen (HBO-Raad). Vervolgens wordt de regeling vastgelegd in een algemene maatregel van bestuur. De Tweede Kamer kan hierop geen invloed uitoefenen.

HOP, Pieter Evelein

Prof. A. Nieuwenhuijzen Kruseman, 'in beginsel acht jaar beroepsdecaan' (foto Nelis Tutkey)

Nieuwenhuijzen Kruseman nieuwe decaan Geneeskunde

Volgende week is de benoeming te verwachten van prof. A. Nieuwenhuijzen Kruseman tot nieuwe decaan van de faculteit der Geneeskunde. Hij volgt op 1 maart 1995 prof. H. Sanders op die op die datum met pensioen gaat.

Nieuwenhuijzen Kruseman wordt evenals zijn voorganger Sanders 'beroepsdecaan'. Dat wil zeggen dat hij voor een langere periode door het college van bestuur op voordracht van de faculteitsraad wordt benoemd en dat hij nagenoeg al zijn tijd wijdt aan het besturen van de faculteit. Kruseman heeft in de benoemingsprocedure beloofd dat hij in beginsel twee periodes van vier jaar de faculteit gaat leiden en dat hij daar tachtig procent van zijn tijd aan besteedt. Daarnaast wil hij één dag in de week vrij houden om het contact met zijn vak, de endocrinologie, niet te verliezen: „Ik wil de zekerheid behouden dat ik weer terug kan naar de vakgroep als het onverhoopt misloopt,” zegt de nieuwe decaan in een toelichting. Kruseman, die nu 45 jaar oud is, is in 1987 vanuit Leiden, waar hij heeft gestudeerd en is opgeleid tot inter-

nist, naar Maastricht gekomen. In 1989 werd hij gekozen tot lid van het faculteitsbestuur en vice-decaan, belast met de portefeuille onderwijs. Twee jaar later werd hij in die functie herkozen. Tijdens zijn lidmaatschap van het bestuur bracht hij een hervorming van het onderwijs op gang, die resulteerde in een herinvoering van de aanwezigheidsplicht en een vroegere integratie van het praktische en het theoretische onderwijs. Die operatie was volgens Kruseman nodig om de vrijblijvendheid in het tweede en derde studiejaar tegen te gaan. Hij is niet van plan om zich als decaan weer op het onderwijs te storten: „Dat ik me in die tijd geprofileerd heb in het onderwijs, kwam omdat ik die portefeuille onder me had. Ik ga me als decaan niet speciaal met onderwijs bezighouden. Dat laat ik graag over aan de portefeuillehouder.” Ook het plan om Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen te laten opgaan in één faculteit, dat Kruseman in het verleden heeft gelanceerd, zal voorlopig niet uit de kast worden gehaald: „Op dit moment is er weinig reden om die zaak weer op te pakken. Gezondheidswetenschappen heeft wel wat anders aan zijn hoofd en bovendien hebben we een goed overleg over gemeenschappelijke aangelegenheden.”

Jacques Herraets

Slechts anderhalve ton voor Ruanda

De actie 'geef Ruanda de zes' voor de slachtoffers van de oorlog in Ruanda heeft meer dan anderhalve ton opgeleverd. Dat betekent dat slechts één op de twintig studenten aan de inzameling heeft meegedaan. Organisator Thinktank uit Tilburg heeft de afgelopen weken studenten opgeroepen om via de Nederlandse Spoorwegen (NS) zes gulden over te maken op giro 555, het nummer van de samenwerkende hulporganisaties. De studenten konden dat geld bij de NS claimen vanwege een treinstaking eerder dit jaar. Om mee te doen hoefden ze alleen hun OV-kaart op een voorgedrukt formulier te kopiëren en op te sturen.

De actie had, bij een volledige deelname van alle studenten een bedrag van drie miljoen gulden kunnen opleveren. Vorige week was nog pas anderhalve ton binnen. Volgens de organisatie is de laatste dagen echter nog veel geld overgemaakt. Bovendien is men met de deelname van vijf procent van de studenten zeer tevreden.

HOP, Marcel Wiegman

Terugbetalingsregeling auditoren versoepeld

Auditoren die aan de RL studeren mogen in de toekomst langer wachten met het terugbetalen van hun schulden. Ook wordt het draagkrachtprincipe ingevoerd.

Een aanleiding voor deze versoepeling zijn de problemen die de auditoren ondervinden bij het terugbetalen van het geld dat ze van de universiteit hebben geleend, schrijft de commissie auditorenondersteuning. Zij verwacht dat dit jaar ongeveer tien auditoren niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen omdat ze nog geen werk heb-

ben gevonden, een onvoldoende inkomen hebben, of nog andere lasten hebben zoals een studieschuld. Het gaat om een bedrag van 65.000 gulden. Om tegemoet te komen aan deze aflossingsproblemen stelt de commissie voor om de terugbetalingsregeling aan te passen aan die van de studiefinanciering. De rustfase tussen afstuderen en terugbetalen gaat dan van zes naar twaalf maanden, de maximale aflossingsfase van vijf naar tien jaar en het draagkrachtprincipe wordt ingevoerd. De universiteitsraad buigt zich vanavond over dit voorstel.

Wim Ortjens

Sharon Dijksma zwijgt en blijft zwijgen

Ze kan zich heel goed voorstellen dat journalisten het betreuren, maar Sharon Dijksma is niet te vermurwen: zij weigert elk commentaar op de bezuinigingen op de studiefinanciering en het hoger onderwijs.

Eind juli noemde het 23-jarige kamerlid voor de PvdA het „te gek voor woorden” dat er wellicht een miljard van de studiefinanciering af ging. Op dat moment werd zij dringend weggeroepen door fractiegenoot T. Netelebos. Daarna heeft Dijksma er in het openbaar nooit meer iets over gezegd. De conclusie was snel getrokken: Dijksma was te gretig geweest in haar commentaar en tot de orde geroept. Een spreekverbod dus. „Buitengewoon overdreven”, zegt Dijksma twee maanden later. Echter, zelfs nu de begroting openbaar is, houdt Dijksma haar mond.

Waarom? „Omdat Wim van Gelder de woordvoering over het hoger onderwijs doet.” Maar je hebt zelf toch ook een mening? Andere kamerleden vertellen wel wat ze er van vinden. „Mijn mening is bekend en niet veranderd. Dat ik niets zeg, is geheel mijn eigen keus. Ik wil alleen de woordvoerder niet voor de voeten lopen. Dat is niet verstandig. Niet handig. Ik wil eerst binnen de fractie de discussie aangaan. Daar moet ruimte voor blijven. Het is een strategische keuze.” Dat komt vreemd over. Andere kamerleden geven wel hun mening. „Dat kan ik me voorstellen. Als voorzitter van de Jonge Socialisten had ik altijd commentaar. Maar ik zit nu in een andere rol. En het gaat me om wat ik concreet kan bereiken. Ik wil me de komende tijd eerst bewijzen met tastbare resultaten, iets doen, en niet direct met mijn mening komen.” Dijksma gaat zich met het voortgezet onderwijs bezighouden.

HOP, Pieter Evelein

“Niets is veiliger dan oefenen op andermans patiënten”

Nadat ze de eerste fase van hun studie hebben afgerond, kunnen de geneeskundestudenten als co-assistent het ziekenhuis in. Over de verschrikkingen en de leuke kanten van deze co-schappen organiseerde het Ko-beraad afgelopen vrijdag een thema-avond. Zowel co's als arts-assistenten vertelde hun ervaringen aan de 'frisse co's'.

Liesbeth Scheepers zag van te voren erg op tegen haar eerste co-schap. Toch was de eerste dag in het ziekenhuis nog erger dan ze had verwacht. De arts die haar moest begeleiden liet haar volkomen aan haar lot over. In een vlaag van assertiviteit besloot ze haar begeleider dan maar achterna te lopen. Hij liep zo snel het trappenhuis in dat Scheepers hem halverwege uit het oog verloor. Toen ze alleen in de kelder aankwam, realiseerde ze zich dat de arts ergens een verdieping op moest zijn gelopen.

Niet al haar co-assistenten verliepen zo slecht, sommige waren zelfs vanaf de eerste tot en met de laatste dag gewoon leuk. Maar als een co-schap vervelend is, ligt dat niet alleen aan de arts of het ziekenhuis, meenden de aanwezige arts-assistenten. De houding van de co-assistent is ook bepalend voor het slagen van zo'n stage. Voor een arts zijn co's vaak een extra belasting en daarom is het erg belangrijk dat de co toont dat hij (of vaker: zij) gemotiveerd is. Anders zal de arts hem nergens bij betrekken. Inderdaad, bevestigt Liesbeth Scheepers: "Als je je passief houdt, gebeurt er ook niets."

Sommigen co's drukken zich wanneer het co-schap saai is. Dat hoeft volgens Ivar van Heijningen, arts-assistent chirurgie, geen gevolgen te hebben voor het eindresultaat. "Je kunt je kalm houden, op de achtergrond blijven, en toch een goede beoordeling krijgen."

Maar die strategie werkt niet bij iedereen. Petra Draaier, assistente interne geneeskunde, eist een enthousiaste houding van haar co's. Aan mensen die gewoon hun tijd uit willen zitten besteedt ze geen aandacht, harde werkers kunnen op haar rekenen. "Ik ben gestreeld als een co, net als ik, pas om zeven uur naar huis gaat."

Over het algemeen vinden de assistenten het belangrijk dat co's beslissingen durven te nemen. Van Heijningen moedigt de aanwezige studenten aan niet te bang te zijn om fouten te maken: "Je kunt niet veiliger oefenen dan op andermans patiënten."

Na de eerste kennismaking wordt een aantal stellingen aan het panel van co's en arts-assistenten voorgelegd. De eerste, 'Maastrichtse studenten weten niets', wordt meteen door Van Heijningen weerlegd. Draaier heeft meer wisselende ervaringen, sommige studenten weten echt "gigantisch weinig". Zo verbaasde ze zich eens over de onwetendheid die een co ten toon spreidde. Het antwoord verbaasde haar nog meer: "Dat hoeft ik niet te weten, dat kan ik toch opzoeken."

Scheepers, zelf Maastrichtse co, is in de anderhalf jaar dat ze co-schappen loopt nog niet veel van dat soort vooroordelen tegengekomen. Sterker nog, de meeste artsen vinden dat de studenten uit Maastricht sociaal vaardiger en minder klungelig zijn.

De stelling dat vrouwelijk co's altijd in het voordeel zijn, zeker als ze een rokje aan hebben, wordt aangevochten door een vrouwelijk arts-assistent. Zij ergert zich er echter aan dat mannen er nogal eens van uit gaan dat een hoog cijfer niet op basis van intellectuele capaciteiten aan een vrouw wordt gegeven, maar te danken is aan de mooie benen die onder het korte rokje uitsteken.

Van Heijningen kan begrip voor die houding van de mannen opbrengen. Hij heeft zelf meegemaakt dat mooie vrouwen "die niets kunnen" toch een goede beoordeling krijgen. Zelf zit hij daar niet zo mee: "Ik vind dat je maar zo slim moet zijn om dat uit te buiten."

Luuk van Beek

Schooldecanen beïnvloeden studiekeuze nauwelijks

Schooldecanen hebben nauwelijks invloed op de studiekeuze van scholieren. Leerlingen hebben veel meer baat bij de informatie van de universiteiten en hogescholen zelf.

De voorlichting op school kan veel meer nut krijgen als schooldecanen en instellingen hun krachten bundelen. Dit zegt de Leidse hoogleraar M. du Bois-Reymond in een toelichting op een rede die zij vorige vrijdag hield op het Decanen Symposium in Amsterdam.

Du Bois zei daar dat het "absurd" is dat van een schooldecaan wordt verwacht dat hij, in z'n eentje, geacht wordt leerlingen te informeren over recente ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. De kennis die daarvoor nodig is kan een decaan onmogelijk beheer-

sen, aldus Du Bois. Het is dan ook niet verwonderlijk dat volgens recent onderzoek drie op de vier van de middelbare scholieren vinden dat de decaan hun studie- of beroepskeuze niet heeft beïnvloed. Voor scholieren die naar een universiteit of hogeschool gaan, heeft de decaan volgens Du Bois nog minder nut. De keuze voor studeren is vaak vanzelfsprekend. Twijfels over de studiekeuze kan een decaan nauwelijks wegnemen, omdat hij vaak veel te slecht op de hoogte is van carrièremogelijkheden, studieprogramma's en -specialisaties, aldus Du Bois. Datzelfde geldt als een scholier zich afvraagt of hij beter naar de ene of de andere universiteit of hogeschool kan gaan. Voorlichting op de middelbare school kan daar volgens Du Bois wel degelijk een grotere rol spelen. Zij stelt voor dat leerlingen regelmatig op bezoek gaan bij studies, en dat studenten en docenten,

In memoriam Jinneke Nijsten

Op 22 september 1994 is Jinneke Nijsten onverwachts na een kort ziekbed, overleden. Zij was studente aan de Faculteit der Geneeskunde en zou deze herfst met haar co-schappen in het AZM zijn begonnen. In 1990 is zij met veel enthousiasme begonnen aan de studie medicijnen.

Al spoedig bleek zij een wijskrachtig studente te zijn en haar wens om kinderarts te worden motiveerde haar zeer. Met dezelfde inzet begeleidde zij als student-assistent de bejaardencontacten van de derde-jaars studenten.

Jinneke was een eigenzinnige en fijngevoelige vriendin. Haar opgewektheid was inspirerend. Ondeugend rollend met haar ogen glimlachte zij het mooist; zeker

als zij zelf het mikpunt van grapjes was. Maar toch, ondanks haar kleine voetjes moesten haar teentjes het nogal eens ontgelden.

Ondanks tegenslagen die haar pad kruisten bleef zij optimistisch. Het laatste jaar op kamers was een grote ontdekkingsstocht. Zij bouwde vriendschappen op en was met veel plezier lid van het CDJA en een tennisvereniging. De gezelligheid van vrienden om haar heen deed haar goed.

We zijn verdrietig, Jinneke blijft bij ons in onze gedachte.

Geertje Brouwer
Dika Luijendijk

veel vaker en systematischer dan nu, op school uitleg komen geven over wat een studie nu eigenlijk inhoudt, en wat je er mee kunt gaan doen. "Dit soort initiatieven zijn nu veel te sporadisch", aldus Du Bois. Voorts moeten decanen in hun voorlichting meer rekening houden met het feit dat meisjes bij hun keuzes vaak de mogelijke

verantwoordelijkheid voor kindere in hun achterhoofd houden, en daar door voorkeur hebben voor part-tim werk. Decanen gaan nog teveel van ononderbroken mannelijke beids-carrières.

HOP, Pieter Evele

De beste garantie voor je rijbewijs

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
f 42,50 voor 60 min.

telefoon: 043-613798
autotel.: 06-52936738

Schopenhauer-route

Wie nog altijd denkt dat er met filosofie geen droog brood valt te verdienen moet die mening grondig herzien. Neem die zevenhonderd studenten uit Groningen die dankzij de filosofie een sluipweg vonden voor een extra jaar studiefinanciering. Deze studenten van voor 1991 hebben zich, aldus NRC-Handelsblad van 6 september, ingeschreven voor de verlengde studierichting "Wijsbegeerte van een wetenschapsgebied". Via die door ben tot Schopenhauer-route gedoopte weg mogen ze een extra jaar doorstuderen met behoud van studiebeurs, terwijl ze gewoon in hun oorspronkelijke vak kunnen afstuderen.

Veel wijst erop dat de filosofie niets beter is geworden van deze nieuwe studenten. Maar dat de laatsten baat bij filosofie hebben gehad staat buiten kijf. Daarom moet toch bij de meest snuggere van die zevenhonderd studenten enige belangstelling voor de wijsbegeerte zijn gewekt. Want wie eenmaal de Schopenhauer-route is ingeslagen zal een staalkaart ontdekken van al dan niet door de wet gesanctioneerde zuwendel, een filosofische leerschool voor het meest uiteenlopende gewin.

Dan heb ik het nog niet eens over de door Plato zo verfoeide sofisten die met hun duizelingwekkende redeneerkunst alles konden bewijzen en weerleggen en daaraan een goede boterham verdienden. Ook niet over de door Descartes verachte scholastieke denkers die de kerkelijke autoriteiten

van een intellectueel bouwwerk voorzagen dat niet in een handomdraai te slopen was. Ik denk eerder aan deze helden zelf. Want van Plato tot Descartes en van Hegel tot Derrida treffen we een bijna onuitputtelijke encyclopedie aan van list en bedrog.

Plato verwierf eeuwige roem en - voor hem helaas postume - royalties door ons een andere en betere wereld voor te spiegelen. ("Aldus leerde Plato zijn leerlingen", schrijft Voltaire in *Songe de Platon*. "Toen hij met spreken opbiecht zei een van hen: 'En toen werd u zeker wakker.'") Descartes streek het een en ander op met zijn befaamde wisseltruc cogito ergo sum, wat zoals de gymnasiasten onder ons weten zoveel wil zeggen als: ik denk, dus kassa! (vgl. het Engelse sum). Een van de belangrijkste ingrediënten van Hegels filosofie, de Entfremdung (ontvreemding, door begelien ten onrechte vaak met "vervreemding" vertaald) werd een werktuig van de massale onteigening van kapitaal die Marx voorstond. Op dit historisch drama werd de kroon gezet met de Sartrevergissing, een vorm van opportunisme die gnuivende columnisten nog jarenlang over het gelijk van rechts deed doorzeuren.

Het is niet nodig het zware kaliber van de Althusser-moord in berenning te roepen om te denken aan de falsificatie van de onlangs gestorven Popper, een vervalste voorstelling van zaken in de wetenschap die in het niet valt bij Heidegger-

collaboratie, Russell-ontrouw en niet te vergeten de Derridadiefstal. De laatste, een ingenieuze, theoretisch ingedekte vorm van plagiaat levert menig filosoof tegenwoordig aanzien en salaris op en is als zodanig een aantrekkelijke, maatschappelijk geaccepteerde vorm van intellectuele verduistering in de verschillende betekenissen van het woord.

In de filosofie mag enige opgeblazen taal en gebakken lucht omgaan, zij legt de ware wijsgeer geen windelieren.

Maarten Doormaal

„Faculteit mag niet zomaar afwijken van normale ontslagvolgorde”

Nu het bestuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen (FdGW) heeft aangegeven hoeveel banen er bij de verschillende vakgroepen moeten verdwijnen, is de grote stoelendans om de overgebleven zetels begonnen. Bij de vraag 'wie wel en wie niet?' wil de faculteit in de eerste plaats selecteren op deskundigheid. Volgens de vakbonden en de medezeggenschapscommissie moet echter de gebruikelijke ontslagvolgorde worden gehanteerd: tijdelijk vóór vast personeel en binnen de laatste categorie *last in, first out*. Alleen in bijzondere gevallen mag daarvan afgeweken worden. Het lijkt erop dat de bonden het wettelijk gelijk aan hun zijde hebben, al blijft het begrip 'bijzonder geval' voor meerdere uitleg vatbaar.

Het faculteitsbestuur wil heel graag de medezeggenschapscommissie (MC) en de vier vakbonden die binnen de RL vertegenwoordigd zijn betrekken bij het vaststellen van een afvloeiingsplan voor de vijftig banen die bij de faculteit der gezondheidswetenschappen van de RL moeten verdwijnen. De vakbonden (AbvaKabo, Ambtenarencentrum, CFO en CMHF) overleggen regelmatig binnen het 'georganiseerd overleg' (GO) met bestuur en MC over arbeidszaken. Hoewel niet wettelijk verplicht geeft een consensus de faculteit een grote voorsprong als individuele werknemers hun ontslag straks gaan aanvechten bij de ambtenarenrechter.

Meningsverschil

Binnen het GO is echter een verschil van mening gerezen over het uitgangspunt van de reorganisatie. De faculteit wil dat bij het vaststellen van een lijst gedwongen ontslagen eerst en vooral gekeken wordt naar deskundigheid van de betrokkenen. De bonden en de MC houden in principe vast aan de normale ontslagvolgorde: eerst worden de tijdelijke banen geschrapt en dan pas de vaste, waarbinnen het *last in first out*-principe geldt. Strikt gehanteerd zou deze constructie betekenen dat er helemaal geen gedwongen ontslagen hoeven te vallen. Behalve de aio's, die allemaal een tijdelijk contract hebben, en bovendien bij de reorganisatie buiten schot blijven, is de helft van het personeel van gezondheidswetenschappen in tijdelijke dienst. AbvaKabo-vertegenwoordiger G. Hensen zal bij de volgende vergadering een tekstuele aanpassing van de laatste notulen voorstellen. Daarin staat volgens de RL-medewerker dat de GO-partners "in beginsel accoord gaan" met een afwijking van de normale ontslagvolgorde: "Dat klopt niet. Wij vinden dat de faculteit niet zomaar mag afwijken van de normale ontslagvolgorde. Alleen in uitzonderingsgevallen, mits voldoende en overtuigend gemotiveerd."

Verpleger of socioloog

Zowel het faculteitsbestuur als de MC en de bonden beroepen zich op dezelfde wet: het algemeen rijksambtenarenreglement (Arar). Daarin is onder andere de rechtspositie van het personeel in het wetenschappelijk onderwijs geregeld. Artikel 96 zegt dat als een ambtenaar in vaste dienst ontslagen wordt wegens overtuiging binnen zijn afdeling er een vaste ontslagvolgorde moet worden gehanteerd. Als eerste

Lifttoren ZUID 2	
Via lifttoren Zuid	Via lifttoren Noord
Vakgroepen / instituten / diensten	Vakgroepen / instituten / diensten
Op deze verdieping zijn gehuisvest:	
1. Algemene Hoofdkunde	2. Anatomie/Embryologie
2. Epidemiologie	3. Bureau Veiligheid & Milieu
3. Dienst Informatie, Communicatie en Automatisering	4. CPN voor bezoekers via buitenruimte
4. Instituut Vroeding en Milieu	5. CPN voor medewerkers RL via CPN - 10
5. Humane Biologie	6. Dienst In- en Externe Betrekkingen
6. AGORA	7. Empirische Levenswijze
7. Biomedische Wetenschappen	8. Fysiologie
8. Biochemie	9. Gezondheidswetenschappen & Wetenschappen
9. Biofysica	10. Gezondheidswetenschappen & Wetenschappen
10. Brandveiligheid	11. Medische Services
11. Bureau Internationale Betrekkingen FdGW	12. Medische Services - Telefoon
12. Bureau F&O	13. Neurofysiologie & Psychobiologie
13. Bureau F&O	14. Onderzoekswaardering en Onderzoekswaardering
14. Bureau Internationale Betrekkingen - Netwerk	15. Radiologische Diagnostiek
15. Bureau Onderwijs F&O	16. Radiologische Diagnostiek
16. Bureau Onderwijs F&O	17. UG Bureau
17. Centrale Conferentiecommissie	18. Vakbonden
18. Centrale Conferentiecommissie	
19. Centrale Conferentiecommissie	
20. Centrale Conferentiecommissie	
21. Centrale Conferentiecommissie	
22. Centrale Conferentiecommissie	
23. Centrale Conferentiecommissie	
24. Centrale Conferentiecommissie	
25. Centrale Conferentiecommissie	
26. Centrale Conferentiecommissie	
27. Centrale Conferentiecommissie	
28. Centrale Conferentiecommissie	
29. Centrale Conferentiecommissie	
30. Centrale Conferentiecommissie	
31. Centrale Conferentiecommissie	
32. Centrale Conferentiecommissie	
33. Centrale Conferentiecommissie	
34. Centrale Conferentiecommissie	
35. Centrale Conferentiecommissie	
36. Centrale Conferentiecommissie	
37. Centrale Conferentiecommissie	
38. Centrale Conferentiecommissie	
39. Centrale Conferentiecommissie	
40. Centrale Conferentiecommissie	
41. Centrale Conferentiecommissie	
42. Centrale Conferentiecommissie	
43. Centrale Conferentiecommissie	
44. Centrale Conferentiecommissie	
45. Centrale Conferentiecommissie	
46. Centrale Conferentiecommissie	
47. Centrale Conferentiecommissie	
48. Centrale Conferentiecommissie	
49. Centrale Conferentiecommissie	
50. Centrale Conferentiecommissie	
51. Centrale Conferentiecommissie	
52. Centrale Conferentiecommissie	
53. Centrale Conferentiecommissie	
54. Centrale Conferentiecommissie	
55. Centrale Conferentiecommissie	
56. Centrale Conferentiecommissie	
57. Centrale Conferentiecommissie	
58. Centrale Conferentiecommissie	
59. Centrale Conferentiecommissie	
60. Centrale Conferentiecommissie	
61. Centrale Conferentiecommissie	
62. Centrale Conferentiecommissie	
63. Centrale Conferentiecommissie	
64. Centrale Conferentiecommissie	
65. Centrale Conferentiecommissie	
66. Centrale Conferentiecommissie	
67. Centrale Conferentiecommissie	
68. Centrale Conferentiecommissie	
69. Centrale Conferentiecommissie	
70. Centrale Conferentiecommissie	
71. Centrale Conferentiecommissie	
72. Centrale Conferentiecommissie	
73. Centrale Conferentiecommissie	
74. Centrale Conferentiecommissie	
75. Centrale Conferentiecommissie	
76. Centrale Conferentiecommissie	
77. Centrale Conferentiecommissie	
78. Centrale Conferentiecommissie	
79. Centrale Conferentiecommissie	
80. Centrale Conferentiecommissie	
81. Centrale Conferentiecommissie	
82. Centrale Conferentiecommissie	
83. Centrale Conferentiecommissie	
84. Centrale Conferentiecommissie	
85. Centrale Conferentiecommissie	
86. Centrale Conferentiecommissie	
87. Centrale Conferentiecommissie	
88. Centrale Conferentiecommissie	
89. Centrale Conferentiecommissie	
90. Centrale Conferentiecommissie	
91. Centrale Conferentiecommissie	
92. Centrale Conferentiecommissie	
93. Centrale Conferentiecommissie	
94. Centrale Conferentiecommissie	
95. Centrale Conferentiecommissie	
96. Centrale Conferentiecommissie	
97. Centrale Conferentiecommissie	
98. Centrale Conferentiecommissie	
99. Centrale Conferentiecommissie	
100. Centrale Conferentiecommissie	

Het bestuur wil over de hele breedte van de faculteit de kaasschaaf hanteren, maar kan daarbij volgens de bonden niet alleen op deskundigheid letten (foto Nelis Tutkey)

moeten degenen die dat zelf willen worden ontslagen, dan zij die meer dan 35 dienstjaren hebben en dan de personeelsleden met het minst aantal dienstjaren als ambtenaar.

'Arar' zegt niet rechtstreeks dat eerst het tijdelijk aangesteld personeel moet afvloeien voordat de vaste contracten worden opgezegd. Wel met een omweg. De wet bepaalt dat een college van bestuur voordat het overgaat tot gedwongen ontslagen eerst moet kijken of de betrokkenen herplaatst kunnen worden. Dat zou kunnen door een tijdelijk contract niet te verlengen - dan is er immers geen sprake van ontslag - en de zo vrijgekomen formatieplaats toe te kennen aan een medewerker in vaste dienst.

Ook in de jurisprudentie wordt volgens arbeidsrechtdeskundige en hoofddocent bij de vakgroep publiekrecht mr. G. Heerma van Voss onder een 'normale ontslagvolgorde' verstaan: eerst tijdelijk, dan vast, en binnen de categorie 'vast' de in Arar beschreven ontslagvolgorde.

De rangorde geldt echter alleen bij ontslag wegens overtuiging en uitdrukkelijk niet bij ontslag wegens het opheffen van een functie. Zo kan het verkeren dat een verplegingswetenschapper met vijf dienstjaren wordt ontslagen terwijl de pas aangestelde medisch socioloog mag blijven. Het faculteitsbestuur heeft duidelijk aangegeven hoeveel de verschillende vakgroepen moeten bijdragen aan het totaal van vijftig te schrappen banen. Dat is een strategische keuze: de faculteit wil geen opleidingen opheffen, maar de kaasschaaf over de volle breedte hanteren. Die daad moet volgens de hoofddocent bij de vakgroep privaatrecht terecht worden gezien als 'op-

heffen van functies', waarvoor de ontslagvolgorde niet geldt.

Dienstbelang

Binnen de vakgroepen, bij vergelijkbare banen, moet de door Arar voorgeschreven ontslagvolgorde wel worden gehanteerd. De wet biedt echter een mogelijkheid hiervan af te wijken "indien het dienstbelang zulks vordert". Het faculteitsbestuur heeft in zijn reorganisatieplan gretig gebruik gemaakt van deze ontsnappingsclausule. Het stelt dat de door Arar voorgeschreven ontslagvolgorde "niet primair als uitgangspunt gehanteerd wordt", maar dat "in het belang van de toekomst van de faculteit goed moet worden nagegaan welke deskundigheden daarvoor nodig zijn."

Zo wil de faculteit niet dat eerst het tijdelijk personeel moet afvloeien voordat de mensen met een vast contract aan de beurt zijn: "Een universiteit kan niet zonder de dynamiek en de nieuwe ideeën die worden ingebracht door jonge mensen die aan het begin van hun wetenschappelijke carrière staan. Het zijn echter juist de jonge medewerkers die op basis van tijdelijke contracten werken." Om dezelfde reden wenst het bestuur af te wijken van het anciënniteitsprincipe: degenen die *last in* zijn gekomen, zijn meestal jong. Als deze *first out* zouden gaan voorspelt het bestuur "niets anders dan dood op termijn voor het intellectuele klimaat in, en de wetenschappelijke kwaliteit van, de faculteit."

Bij ieder ontslag dat wordt aangevochten omdat de normale ontslagvolgorde is omzeild zal de rechter zich afvragen of het in het 'dienstbelang' van de faculteit is dat niet werknemer A, die volgens Arar 'aan de

beurt was', maar werknemer B, die een betere rechtspositie heeft, wordt ontslagen. De faculteit zal B's ontslag verdedigen als 'dienstbelang', zoals ze dat op voorhand al in het 'concept organisatieplan van de faculteit der gezondheidswetenschappen' doet: "Haar (de faculteit) overleving hangt direct samen met de mate waarin wij slagen jong talent binnen de muren te houden."

Ruzie met de baas

De AbvaKabo, met 300 leden de grootste vakbond binnen de RL, geeft de faculteit weinig kans bij de rechter. Volgens landelijk bestuurder E. Ros mag alleen van de wettelijke ontslagvolgorde worden afgeweken als "anders de hele boel acuut in elkaar zakt." Daarmee wordt volgens Ros voorkomen dat een werkgever met een beroep op het 'dienstbelang' in één keer alle personeelsleden eruit werkt die minder goed functioneren, of zelfs om puur persoonlijke redenen - ruzie met de baas - als *persona non grata* worden beschouwd: "Daar zijn andere middelen voor dan een reorganisatie. Ik vind het nogal bot om te veronderstellen dat de kwaliteit van de dienstverlening niet gehandhaafd kan worden als er alleen maar ouderen overblijven. Bovendien beschermt de ontslagvolgorde van Arar niet voor niets de ouderen. Zij hebben veel minder kans op de arbeidsmarkt."

Mr. G. Heerma van Voss schat de kansen van de faculteit in een denkbeeldige rechtszaak hoger in. De jurisprudentie die is ontwikkeld rondom de vraag wat wel en wat niet als 'dienstbelang' kan worden aangemerkt, eist wel dat daarvoor objectieve criteria worden gehanteerd. Die moeten worden opgeschreven in een personeelsplan dat een algemene werking heeft. Het faculteitsbestuur heeft aangekondigd zo'n plan te schrijven. "Bij een collectief ontslag gelden collectieve criteria. Het mag nooit zo zijn dat juffrouw Janssen moet vertrekken omdat zij slecht les geeft", zegt Heerma van Voss. "Maar als een vakgroep net een jonge Nobelprijswinnaar heeft aangetrokken, en als ze kan aantonen dat daardoor veel meer studenten voor die opleiding kiezen, dan mogen ze die houden, al moet daardoor een langer zittende collega verdwijnen." Hetzelfde geldt volgens de jurist voor een jonge onderzoeker die een bepaalde deskundigheid bezit die aantoonbaar hoger scoort in de onderzoeksbeoordelingen dan een ander. Bij het niet-wetenschappelijk personeel wordt het volgens Heerma van Voss al bijna onmogelijk om af te wijken van de normale ontslagvolgorde.

Volgens de jurist - die toevallig lid is van de AbvaKabo en als zodanig plaatsneemt in het GO; hier spreekt hij echter als deskundige - is het ook aan een rechter uit te leggen dat in bepaalde gevallen gekozen moet worden voor jong boven oud, of, daarmee samenhangend, voor tijdelijk boven vast. Net als in het bedrijfsleven mag een universiteit bij reorganisaties streven naar handhaving van een evenwichtige personeelsopbouw, om bijvoorbeeld de doorstroming en de continuïteit van de bedrijfsvoering niet te verstoren. Een extra argument ligt volgens de jurist in het feit dat een wetenschappelijk bedrijf tijd, geld en middelen investeert in jonge onderzoekers, met name aio's, en het dus als 'dienstbelang' kan worden gezien dat die investeringen niet zomaar worden weggegooid. De wet geeft de vakbonden gelijk: primair geldt de ontslagvolgorde, secundair de uitzondering. Maar de jurisprudentie biedt de faculteit ruimte om vaker een beroep te doen op het 'dienstbelang' - en zo de dwingende ontslagvolgorde te omzeilen - dan de bonden lief is.

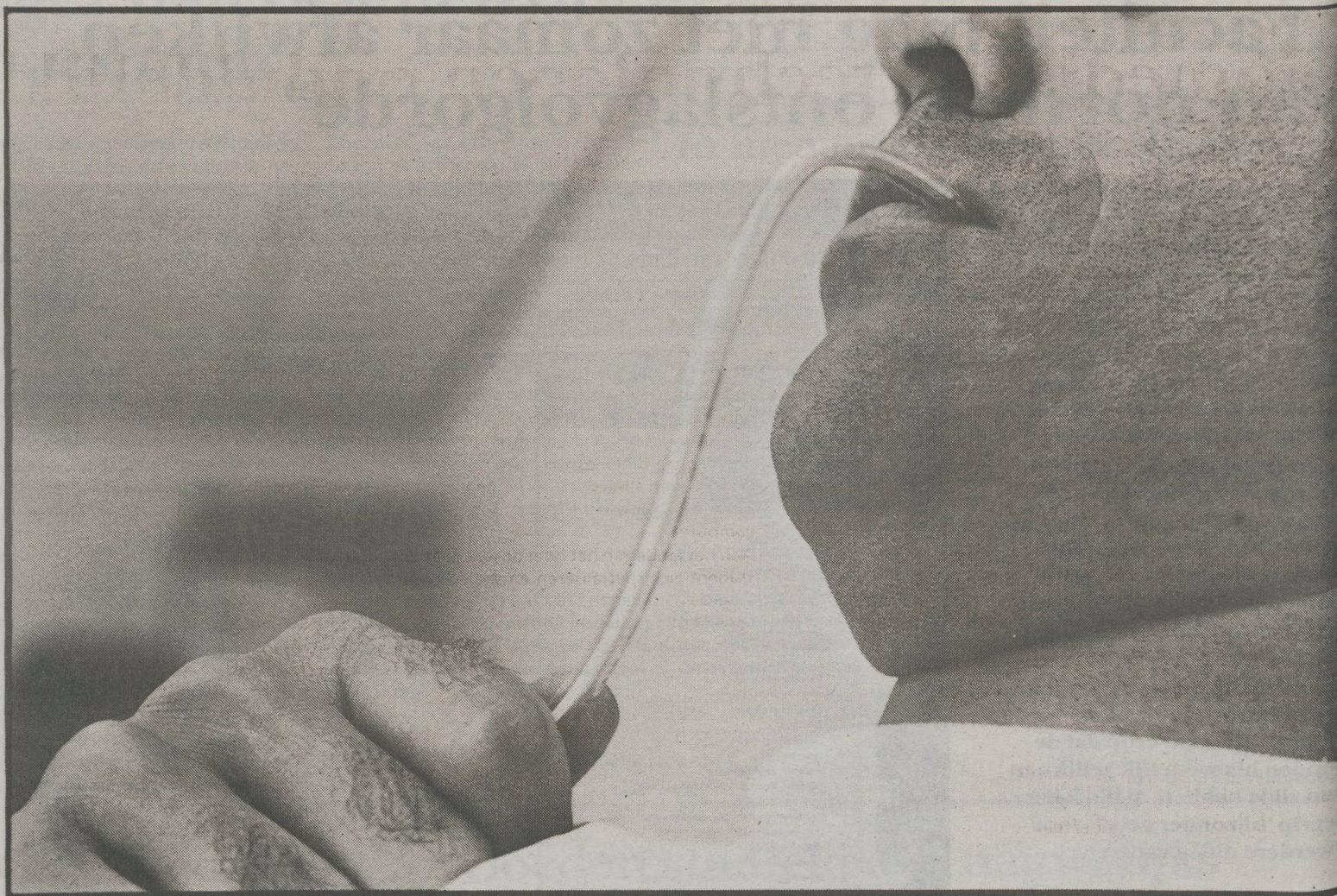
Wim Ortjens

'Het mag nooit zo zijn dat juffrouw Janssen moet vertrekken omdat zij slecht les geeft'

Steen & Been

Is de gag-reflex in orde?
Dan maakt u kans op honderd gulden
(foto Nelis Tutkey)

Een slecht betaald en ziekmakend bijbaantje

Ziek, zwak en misselijk werd een derdejaars student cultuur- en wetenschapsstudies van een medisch experiment. En dat terwijl hem was verzekerd dat lichamelijk ongemak uit zou blijven. Verontwaardigd omdat de lasten in zijn ogen niet tegen de lusten opwogen, deed hij zijn beklag bij de medisch-ethische commissie van het ziekenhuis.

Het geld (honderd gulden) kon hij goed gebruiken, maar dat was voor Armand Guicherit niet de enige reden om mee te doen aan het 'darmperfusie-experiment' van de vakgroep humane biologie. Ook een zekere wetenschappelijke belangstelling dreef hem naar een kamer in het azM. Guicherit wilde wel eens een medisch experiment van dichtbij meemaken. Dat deze keer de absorptie van suikers door de dunne darm werd onderzocht, maakte niet zoveel uit. Het experiment waaraan hij op 12 september deelnam, is de cws'er slecht gekomen. Zo slecht, dat hij besloot in een brief aan de medisch-ethische commissie van het azM, die het experiment goedkeurde, zijn beklag te doen: "In het laatste uur van het experiment kreeg ik een lichte hoofdpijn en een gevoel van misselijkheid. Dit gevoel nam snel toe en kort daarna moest ik overgeven. Ik ben zelf op de fiets naar huis gegaan waar ik tot negen maal toe nog heb moeten overgeven en ook had ik last van diarree. De volgende dag was mijn darmgestel duidelijk van slag en had ik pijn in mijn maag en slokdarm." Guicherit had zich om acht uur 's ochtends bij de onderzoekster gemeld. Een andere student was vóór hem aan de beurt. Eerst moest deze de verdovingsvloeistof, die de zogenaamde 'gagreflex' tegen moet gaan, innemen. Vervolgens duwde de onderzoekster de sonde, ongeveer zo dik als een gaaarde elektriciteitsdraad, via de mond en de slokdarm naar de maag, totdat die uiteindelijk uit eigen beweging de dunne

darm zou bereiken. Via deze buis zouden de vloeistoffen worden ingebracht en monsters worden genomen. Zover kwam het echter niet. Het eerste stuk slang zat er nauwelijks in of de jongen begon te kokhalzen en met zijn benen te stampen. Na een dikke drie minuten mocht hij naar huis, zonder geld; zijn 'gagreflex' was te sterk.

Guicherit besloot het zonder verdoving te proberen. Het ging in één keer goed. Toen ook de röntgenscanner had geconstateerd dat de sonde ver genoeg in zijn darmen zat, werd hij aan de "pomp gehangen". In totaal moest er zes liter vloeistof naar binnen worden gebracht. Dat zou naar schatting zo'n acht uur duren waarin films als 'All the presidents men', 'Dances with wolves' en 'Work that body' de tijd moesten doden. Intussen zat de onderzoekster naast hem en vulde zij op gezette tijden flesjes met monsters.

Na ongeveer zes uur kreeg Guicherit honger. Dat kon niet, zo vertelde de onderzoekster hem, want de vloeistof die hij kreeg toegediend zat vol met proteïnen. Verder begon de slang in zijn keel te irriteren, werd hij duizelig en kreeg hij hoofdpijn. Zijn klachten verergerden. "Shall I get you a bucket", vroeg de engelstalige onderzoekster nog, maar dat hoefde al niet meer want Guicherit gaf al over in de vuilnisbak. Ziek vertrok hij om zes uur naar huis. En dat terwijl hem was verzekerd dat lichamelijk ongemak uit zou blijven. Die verzekering kwam niet zomaar uit de lucht vallen, vertelt projectleider prof. dr Wim Saris als hij het verhaal heeft gehoord. Van de honderden proefpersonen is deze student de eerste die dit soort klachten heeft. Dat Guicherit na het experiment aan zijn lot is overgelaten, vindt Saris een slechte zaak. Maar dat is volgens hem door een communicatiestoornis veroorzaakt. Toen de student de dag na het experiment meldde dat hij ziek was, kreeg hij niet Saris zelf aan de

lijn. Die zou hem later terugbellen, werd hem verteld. Er belde echter niemand terug. Saris had namelijk wel te horen gekregen dat een van de proefpersonen ziek was geworden, maar hem was verteld dat deze persoon zelf terug zou bellen.

Isostar

Behalve ziek, voelt Guicherit zich achteraf ook beledigd, zo blijkt uit de brief. Niemand had hem vooraf verteld dat het hier een experiment betrof dat in ieder geval gedeeltelijk door de industrie werd gefinancierd. Pas ter plekke ontdekte hij dat een van de vloeistoffen het drankje Isostar betrof en dat de resultaten onder andere voor het bedrijfsleven en de sportwereld van belang waren. "Ik voelde me genept", vertelt hij. "Het experiment zou de opname van koolhydraten door de dunne darm testen. Had ik geweten dat het hier om Isostar ging, om de commercie dus, en om sportmensen, dan had ik meer geld gevraagd. Want een bedrijf dat zijn producten wil laten testen op proefpersonen, moet daar ook maar voor betalen. Ik stel lagere eisen als het om een onderzoek gaat zonder commerciële bijbedoelingen, dat bijvoorbeeld ten goede komt aan ondervoede mensen." Waar de medisch-ethische commissie Guicherit al mondeling heeft laten weten dat de voorlichting niet afdoende is geweest, verzekert Saris dat de naam Isostar niet heimelijk is weggelaten uit de toelichting op het experiment. "Wij doen daar nooit geheimzinnig over, maar de naam Isostar was niet direct belangrijk voor het onderzoek. We hebben een aantal van dit soort drankjes gebruikt. Maar voor hetzelfde geld noemen we die naam wel. Meestal werkt dat zelfs positief en trekt het juist proefpersonen." En de link met de sportwereld die de student geheel was ontgaan? Die is volgens Saris overduidelijk. Die blijkt toch

al uit de omschrijving van het experiment: 'Vergelijking van absorptie van suikers en aminozuren in het jejunum tijdens rust en inspanning'. Met de nadruk op inspanning.

Wat het commerciële aspect van het onderzoek en de bijpassende beloning voor de proefpersonen betreft: "Ik ben er voor, en dat is ook ons beleid, dat ieder experiment volgens dezelfde normen wordt gehonoreerd." De vergoedingen zijn bewust niet zo hoog, vooral omdat men de beroeps-proefpersonen buiten de deur wil houden. Want zodra de wetenschap van deze categorie afhankelijk wordt, snijdt zij zichzelf in de vingers. Onderzoekers moeten dan tegen elkaar op gaan bieden om de proefpersonen binnen te halen. Gevolg is, zo meent Saris, een tweedeling in het onderzoek. Aan de schaduwzijde het fundamenteel onderzoek dat het zonder geldschietters en dus zonder hoge beloningen voor de proefpersonen moet doen. Daar tegenover staat het zwaar door de industrie of collectebussen gesubsidieerde onderzoek. Dat krijgt een plekje op de eerste rang en hoeft nooit zonder proefpersonen te zitten. Armand Guicherit, inmiddels weer fit, hoeft dus bij de vakgroep humane biologie niet op vette beloningen te rekenen. Verbaasd is hij daar niet over, als hem dit ter ore komt. Hij kan zelfs begrip voor Saris' standpunt opbrengen, vindt het eigenlijk wel goed als hij er even over nadenkt. En wie denkt dat hij voor eens en altijd de deelname aan medische experimenten heeft afgezworen, komt bedrogen uit. Alleen aan een 'darmperfusie-experiment' doet hij niet meer mee. Zijn er elders mensen nodig, dan geeft hij zich weer op. Voor het geld, ook al is het dan niet zo veel, en uit belangstelling. Deze keer heeft hij gewoon pech gehad.

Jeroen van Dalen
Riki Janssen

*„Had ik
geweten
dat het hier
om de
commercie
ging, dan
had ik
meer geld
gevraagd.”*

Als all
staan i
studer
techn
zullen
Maasti
zitten
Eindh
gereis
zal op
arbeid
z'n zac

Al mete
rapport
in. Daar
onderwi
nieuwe
tussen d
biomedi
dichten.
het ond
medisch
ken ond
eigen di
om zich
maken.

De toek
zal beid
leen. Hij
greren
leggen.
sche bril
ken.
Om dat
curricul
technolc

Direct al
al. Een fi
verraadt
Vet. Op
zweet di
haar Gaz
een bekl
woont e
Het begi
kilomete
ter weer
krijgt er
vond he
studie H
maakte
keuken-
haar ver
een paar
fietsvake
primitief
boord. L
volgwag
nacht. W
worden
broek ve
ensembl
met Shin
Tijdens e
Cycle-to
fietsers k
een fiets
in het vo
flinke to
kantie g
verder w
inclusief
en afgel
vanaf ha
eveneme
zo'n bee
worden.
dan fiets
drie. Ik p
rijden, ei

Arbeidsmarktperspectief voor biomedische technologen onduidelijk

Als alles volgens wens verloopt, staan in 1996 de eerste studenten biomedische technologie op de stoep. Zij zullen de ene dag in een Maastrichtse onderwijsgroep zitten en de volgende dag in een Eindhovense collegebank. Of dit gereis hen straks ook een baan zal opleveren is de vraag. Het arbeidsmarktperspectief is op z'n zachtst gezegd onduidelijk.

Al meteen op de eerste pagina zet het rapport 'Biomedische technologie' hoog in. Daar schrijft de 'ad-hoc commissie voor onderwijsontwikkeling RL-TUE' dat de nieuwe opleiding de communicatiekloof tussen de ingenieurswetenschappen en de biomedische wetenschappen moet gaan dichten. Deze kloof remt op dit moment het onderzoek waar zowel technische als medische kennis voor nodig is. De betrokken onderzoekers gaan te veel uit van hun eigen discipline en slagen er te weinig in om zich de taal van de ander eigen te maken.

Technische bril

De toekomstige biomedische technoloog zal beide talen spreken. Maar dat niet alleen. Hij zal ook de disciplines kunnen integreren en er verbanden tussen kunnen leggen. Kortom, hij zal door een technische bril naar biomedische problemen kijken. Om dat de bereiken heeft het vierjarig curriculum niet alleen kenmerken van een technologische opleiding (bijvoorbeeld

chemische technologie, electrotechniek en werktuigbouwkunde), maar ook van een medisch-biologische opleiding. Verder komen vakken als fysica, chemie, fysiologie en anatomie niet apart aan de orde, maar zoveel mogelijk in onderlinge samenhang en aan de hand van thema's.

De onderwijsvormen zijn divers. In de eerste twee jaar zit de student veel in de collegezaal, en wat minder in de onderwijsgroep die zal worden begeleid door een inhoudsdeskundige tutor. Verder is ook het vaardigheidsonderwijs belangrijk. Daarin leren studenten onder andere omgaan met technische apparatuur en de computer.

Aan het einde van het tweede jaar gaat de student zich specialiseren en spelen twee stages en een afstudeerproject van ongeveer negen maanden een grote rol. Hier leert hij hoe hij een onderzoeksvraag moet oplossen en hoe hij daarover moet rapporteren.

Kiezen

De student biomedische technologie kan kiezen uit twee afstudeerspecialisaties: biomedisch systeem- en informatietechnologie of biologische materialen en structuren. Wie voor de eerste specialisatie kiest, zo schrijft het rapport, leert om de complexe medische en biologische problemen onder te brengen in modellen die helpen bij het analyseren van data en het stellen van diagnoses. Wie de voorkeur geeft aan de afstudeerspecialisatie biologische materialen en structuren, probeert met behulp van wiskundige modellen het mechanisch en chemisch gedrag van bijvoorbeeld een spiervezel te achterhalen. Het uiteindelijke doel is een model te ontwikkelen dat kan voorspellen hoe de eerder genoemde

spiervezel zich gaat gedragen bij bijvoorbeeld ziekte of veroudering.

Studenten bepalen zelf waar ze zich inschrijven, want formeel zullen er straks, als het plan de goedkeuring krijgt van de minister, twee opleidingen biomedische technologie worden opgenomen in het centraal landelijk register (croho). Eén in Eindhoven, één in Maastricht. Wie aan de TUE afstudeert krijgt de ingenieurstitel, de RL levert doctorandi. In de praktijk is er echter slechts één curriculum waarvan sommige onderdelen, afhankelijk van de aanwezige deskundigheid en laboratoria, in Limburg worden verzorgd en andere in Brabant. De student zal dus moeten pendelen.

Vergoeding

In een samenwerkingsovereenkomst moeten de beide instellingen de onderlinge vergoeding regelen als een van beide meer inschrijvingen of meer afstudeerders binnenhaalt. In ieder geval zal dat gebeuren op basis van de geleverde diensten.

De prognoses over de instroom verschillen nog al. Zo verwacht de commissie tussen de vijftig en honderd eerstejaars. Een optimistische prognose, maar gerechtvaardigd, betoogt de vice-voorzitter van de commissie, prof. dr H. Struijker Boudier: "Het gaat hier om een nieuwe toepassing van de techniek op een terrein dat heel dicht aansluit bij de leefwereld van scholieren: de geneeskunde. Wij denken dan ook dat met name vrouwen geïnteresseerd zullen zijn. Bovendien is het de eerste exacte studie die gebruikt maakt van het probleemgestuurd onderwijs." Het college van bestuur was vorige week heel wat terughoudender tijdens de vergadering van de universiteitsraadscommissie OW&MD. Daar werd ge-

sproken over dertig tot vijftig eerstejaars. Het arbeidsmarktperspectief van de afgestudeerde biomedische technici is door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) onderzocht. De uitkomsten van het onderzoek zijn er al, maar blijven vooralsnog geheim. Waarom is niet duidelijk. Zeker niet omdat de commissie al op de conclusies van het ROA vooruitloopt. Zij schrijft dat het ROA een sterke opmars van de biomedische technologie in de geneeskunde, gezondheidszorg en industrie voorziet. Helaas kan het researchcentrum niet voorspellen of dat straks, in het jaar 2000, ook automatisch leidt tot een grote behoefte aan hoogwaardig opgeleide biomedisch technologen. Die onzekerheid heeft de commissie ter harte genomen. Zij heeft de opleiding daarom zodanig ontworpen dat afgestudeerden ook op andere maatschappelijke terreinen werkzaam zullen kunnen zijn. Welke dat zijn wordt niet vermeld.

Omdat de adviesaanvraag voor de nieuwe opleiding bij de Aco voor 1 oktober verzonnen moest worden is de interne goedkeuringsprocedure bij uitzondering aangepast. De betrokken faculteitsbesturen (gezondheidswetenschappen, geneeskunde en algemene wetenschappen) en de universiteitsraad hebben een voorlopig fiat gegeven, waarmee de aanvraag de deur uitkon. Het definitieve oordeel moet in de komende maanden worden gegeven, voordat het plan wordt aangemeld bij het centrale register van opleidingen Croho. Hoewel niet aannemelijk is het dus theoretisch mogelijk dat de Aco straks een positief advies geeft, maar de universiteit toch nee zegt tegen de nieuwe studie.

Riki Janssen

Gazelle over de Alpen

een heleboel kanten uit. Het leukst vind ik het om steeds nieuwe weggetjes te ontdekken. Een vast trainingsrondje zoals de meeste trimfietsers dat hebben, rijd ik niet. Dan kan ik mezelf ook niet gaan opjagen met tussen-tijden, gemiddelden en records. Wel probeer ik bij klimmetjes bijvoorbeeld om boven de zeventien kilometer per uur te blijven gaan."

Op regenachtige en koude dagen blijft de fiets in de schuur en gaat ze hardlopen. En sowieso wordt er een keer in de week ge**bo**md. Het maandblad Fiets en vooral reisverslagen en boekjes over fietsvakanties houden verder het hele jaar door de mentale conditie op peil. Een vaste trainingspartner heeft Riekie niet. "Het fijne van deze sport vind ik nou juist dat je niks

hoeft af te spreken. Als je zin hebt dan ga je gewoon en in je eentje kan je ook lekker je eigen tempo peddelen." Het sporten op zich, het echte pure afzien, is niet het hoofddoel van Riekies fietstochten. "Die wielploegjes die alleen maar drie uur lang naar elkaars achterwiel zitten te hijgen vind ik niks. Als ik een lekker bankje of een riante berm zie, dan pak ik mijn krantje of mijn boek van onder mijn snelbinders en dan ga ik eens lekker zitten lezen." Wat? Snelbinders en een bagagedrager op een racefiets? "Ja, ik weet dat dat niet hoort, maar dat kan me niks schelen. M'n warme kleren bind ik lekker achterop, dan hoef ik tenminste niet voor elke tocht zorgelijk naar de hemel te turen en eindeloze afwegingen te maken over mijn kleding. Mijn reisgenoten hebben bij de beklimming van de Tourmalet wel mijn bagagedrager eraf geschroefd, want een col bedwingen met bagagedrager, nee dat kon niet vinden ze." "Het lekkerste van fietsen is de natuur. En daarna komt de beloning van het bereiken van een top. Die beloning is zo groot dat je het rottige gevoel tijdens het klimmen van 'waar ben ik nou toch eigenlijk mee bezig' meteen weer kwijt bent." Het enige nadeel van fietsen is voor haar het eten: "s Ochtends vroeg om vijf uur boterhammen naar binnen werken als je een grote tocht gaat doen, dat lukt me nauwelijks. Yoghurt met muesli dat gaat nog wel. Verder kom ik de dag wel door met bananen en koeken." Isotone dorstlessers en high tech energie drankjes zijn aan haar niet besteed: "Nee hoor, Luik Bastenaken Luik heb ik gewoon op water uitgere-den."

Chris van der Grinten

Cultuurwetenschappen begint twee nieuwe richtin

De werving voor de nieuwe afstudeerrichtingen moet al over een maandje beginnen, zodat de eerste studenten effectief in 1996 in het tweede studiejaar aan de slag kunnen. "Dat voorschot op de discussies willen we wel nemen", zegt de decaan van de faculteit der cultuurwetenschappen, prof. dr. W. Kusters. Een voorschot, want ook al geeft de faculteitsraad vrijwel zeker vandaag het groene licht aan twee nieuwe richtingen, 'visuele cultuur' en 'politieke cultuur', heel veel meer dan een principe-besluit zal dat niet zijn. Over de precieze inhoud van de curricula is de faculteit namelijk voorlopig nog niet uitgepraat, getuige althans de kritische reacties van de vakgroepen op de plannen. Ook de belangstellende scholieren zullen het tijdens de komende voorlichtingsdagen met niet meer dan globale verhalen moeten doen.

De 'afstudeerdifferentiatie' Visuele Cultuur heeft tot nu toe de meeste aandacht opgeëist. Al was het maar omdat de faculteit met succes een beroep heeft gedaan op het profileringsfonds, waardoor er over een periode van twee jaar een half miljoen gulden beschikbaar is gesteld. Maar wat houdt deze nieuwe richting precies in? We citeren de nota: "Studenten die de opleiding (Visuele cultuur) hebben gevolgd, hebben bijvoorbeeld geleerd om zich een oordeel te vormen over controver-

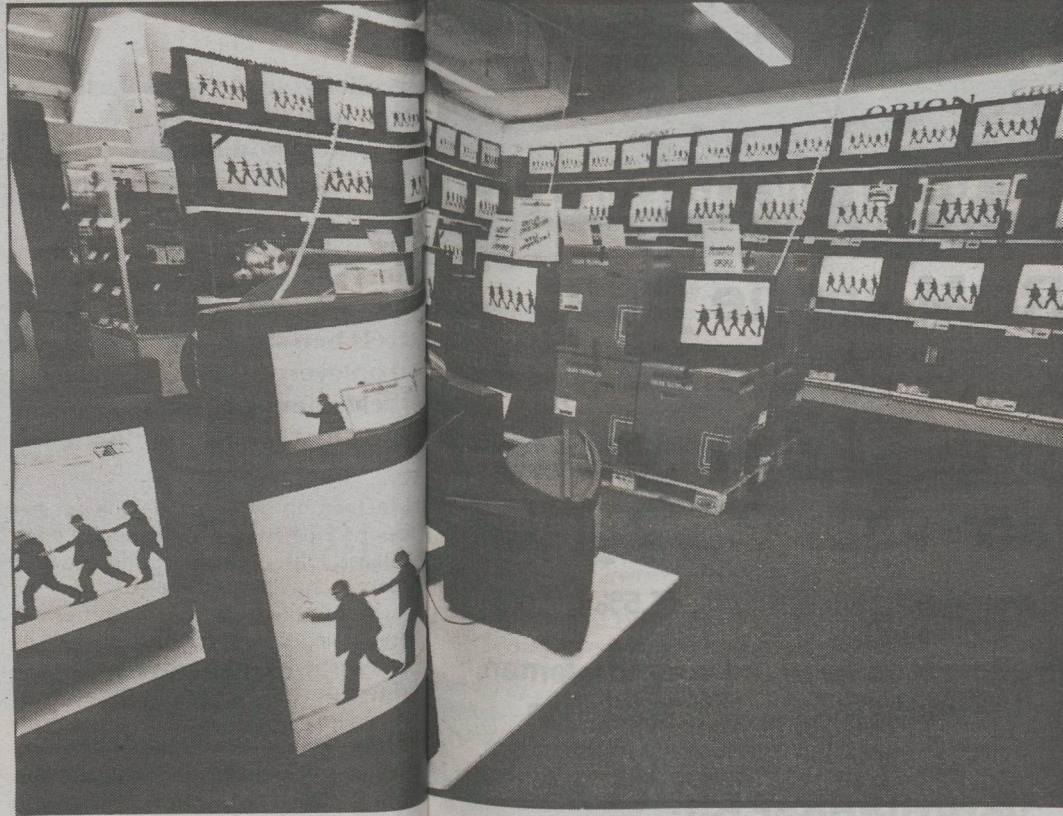
siële beelden als de Benettonreclames of de verfilming van Schindlers List, niet alleen op grond van wat daarin wordt afgebeeld, maar ook op grond van de vorm waarin dat wordt afgebeeld. (Ze) zijn in staat de intellectuele en maatschappelijke context van dergelijke controverses in verband te brengen met wat ze zien. (...) Ze kunnen de symboliek van een videoclip analyseren en relateren aan beelden uit het theater of de schilderkunst, maar ook plaatsen binnen de hedendaagse popcultuur. Ze hebben oog gekregen (...) voor de ethische en politieke implicaties van (...) stereotypen. (...) Ze weten hoe beelden cognitief werken, en kunnen beelden effectief inzetten voor educatieve- of voorlichtingsdoeleinden. Ze kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van visueel onderwijsmateriaal met behulp van nieuwe technologieën."

Zo ongeveer ziet het 'profiel' van de toekomstige afgestudeerden er volgens de nota 'Visuele Cultuur' uit. De opsomming is niet uitputtend; aan het eind van de nota worden meer precieze eindtermen geformuleerd. Maar een indruk geeft deze passage wel. Belangrijk is de inbedding: men wordt geacht een en ander in verband te kunnen brengen met "de ontwikkeling van wetenschap, technologie en kunst in de Westerse samenleving". Daarmee wordt de link gelegd met de moederstudie, in wier schoot 'visuele cultuur' zich

moet ontwikkelen: cultuur- en wetenschapsstudies.

Kijkcultuur

Vertrekpunt van de nieuwe driejarige variant is de gedachte dat de opmars van 'het beeld' in de westerse cultuur niet meer te stuiten is. Van dominantie wil men nog niet spreken, maar wel van een zo nadrukkelijke aanwezigheid dat het bewustzijn van de westerse mens er wel eens fundamenteel door zou kunnen veranderen. De "schriftcultuur" die de westerse beschaving was, staat kennelijk op het punt om te slaan in een beeldcultuur. Reden genoeg dus om dat eindelijk eens serieus te nemen en "te leren kijken". Bijvoorbeeld naar waarden en normen die er in tot uitdrukking komen en die er op hun beurt mee worden geconstrueerd; naar esthetische, ethische en kenterorretische implicaties; naar het verband tussen literatuur en beeldende kunst, of tussen gesproken commentaren en televisiebeelden. Uiteraard gebeurt er elders in Nederland ook al wat op dit terrein, erkennen de schrijvers van de nota: bij kunstgeschiedenis, film- en televisiewetenschappen, sociale wetenschappen, enzovoorts. Wat echter ontbreekt is "de generalistische optiek", die alles bijeen brengt in zijn onderlinge verband; die "het beeld en zijn gebruik in al zijn vormen" tot onderwerp heeft.

De opmars van 'het beeld' in de westerse cultuur meer te stuiten. Dat is het vertrekpunt van de nieuwe driejarige studievariant (foto Nelis Turkey)

Wat we precies onder 'visuele cultuur' moeten verstaan, blijkt nog niet zo duidelijk te zijn. De nota noemt een breed scala aan verschijnselen, beginnend bij architectuur en stedenbouw, om via meubels en kleding bij reclame, landkaarten, cartoons en computerschermen te belanden. En daartussen zit dan nog een een veelvoud aan andere zaken die op een of andere manier iets met 'het beeld' te maken hebben.

„Intellectueel uitdagend“

In de faculteit is niet iedereen even overtuigd van de kwaliteit van het voorstel. Natuurlijk, afschieten zal men het niet, want het is "nog altijd een perspectiefrijk en ook intellectueel uitdagend uitbouwplan". Toch heeft, ondanks deze geruststellende woorden, vooral de vakgroep wijsbegeerte fundamentele kritiek. Niet verwonderlijk richt die zich onder meer op de nogal wijdlopiege definitie van het onderzoeksobject. Visuele cultuur is een 'containerbegrip', zeggen de filosofen, waarin straffeloos van alles zonder enige ordening kan worden ondergebracht. Maar de kritiek gaat verder. Niet alleen zijn de centrale begrippen onvoldoende doordacht, vindt de vakgroep, ook de opbouw van het curriculum is onsamenhangend. En misschien wel het zwaarste verwijt: het uitgangspunt van de studie deugt niet. Men

heeft een dubieuze, 'boven-historische' tegenstelling gecreëerd tussen de schrift- en de beeldcultuur. De nieuwe studie poneert zichzelf vervolgens als de verdediger van 'het beeld' tegenover cultuurplessimisten die er louter een verarming in zien. Maar, vragen de critici zich af, bestaat er wel zoiets als visuele cultuur? "Is er iets dat een schilderij uit de zeventiende eeuw, een standbeeld uit de negentiende eeuw, een foto, een film of een televisiebeeld verenigt tot een zinvolle culturele categorie?" En even verderop: "(Het feit wreekt zich) dat de nota zich helemaal niet de vraag stelt wat nu de centrale maatschappelijke en culturele problemen zijn die een studie als deze zo noodzakelijk maken".

HBO-opleiding

Van de drie vakgroepen in de faculteit is eigenlijk alleen Letteren & Kunst onverdeelde positief over het voorstel voor een variant visuele cultuur. Vreemd is dat niet, want het plan is in haar boezem bedacht en gerijpt. En dus looft de vakgroep "de zorgvuldige en overtuigende wijze" waarop de noodzaak van deze nieuwe richting wordt beargumenteed. Helaas, in dat onderdeel staat de vakgroep alleen. Ook bij de derde vakgroep, geschiedenis, wordt immers geen blad voor de mond genomen. "Het voorstel is a-historisch en on-sociologisch", heet het in de reactie van deze vakgroep. Verder: de definities zijn vaag, het wetenschappelijk belang dat de studie zou moeten rechtvaardigen ontbreekt, de legitimatie lijkt meer in het maatschappelijk belang gezocht te zijn. Waar hier en daar in de faculteit de vrees leeft dat met visuele cultuur een opleiding wordt gecreëerd die beter in het HBO zou passen, geven de historici openlijk lucht aan dat gevoel. Visuele cultuur dreigt meer een 'kunde' dan een wetenschappelijke opleiding te worden, vinden ze. De nadruk ligt zozeer op praktische vaardigheden dat men zich afvraagt of de studenten wel voldoende intellectuele bagage mee zullen krijgen.

Het bezwaar van de vakgroep zal ongetwijfeld mede gevoeld zijn door de lijst van mogelijke beroepen en 'werkvelden' die in de nota is opgenomen. Een flink deel daarvan zou bij een HBO-opleiding niet mistaan. Zo treffen we er 'publiciteit en reclame', 'beeldredactie' en '-research bij kranten en tijdschriften', 'educatieve diensten van musea' en 'het ontwikkelen van beeldmateriaal voor het onderwijs'. Er wordt echter ook een "belangrijk nieuw werkveld" onderscheiden op het terrein van de nieuwe media, zoals CDi. Bedrijven als Philips zouden grote behoefte hebben aan mensen die in de sfeer van nieuwe media-technologieën de brug 'tussen inhoudsdeskundige en ontwerper' kunnen vormen, zo is de samenstellers van de nota uit gesprekken met vertegenwoordigers van de industrie gebleken.

De historici mogen pittige kritiek hebben op het uitbouwvoorstel 'visuele cultuur', zelf blijven ze als voornaamste auteurs intellectueel van een nieuwe afstudeervariant 'politieke cultuur' evenmin buiten schot. "Te weinig vernieuwend", luidt een van de kwalificaties. Maar wat behelst deze variant, die eerst een tweejarig, later een driejarig programma moet krijgen?

Politieke cultuur

"De afgelopen decennia hebben zich met klem problemen aangediend, die zich niet lijken te willen voegen naar de inmiddels klassiek-politieke analysekaders", schrijven de opstellers in de nota. Die kaders (juridische, economische, politieke) schieten tekort als het gaat om de culturele dimensie van bijvoorbeeld de milieuproblematiek, de individualisering, het extremistisch geweld. En dat geldt ook op het terrein van de internationale politiek. Vooral in Europa maar ook mondiaal spelen supra-nationale organisaties een steeds belangrijker rol. In die verhoudingen blijken cultuurverschillen, nationale maar ook regionale, hun gevolgen te hebben. Een

Brit of een Fransman, gewend aan ideologisch gelijkgerichte al dan niet één-partij-regeringen, brengt andere opvattingen en omgangsvormen in de Europese politieke arena dan een Nederlander of een Belg, gewend als die zijn aan coalitieregeringen. In Duitsland wordt men over het algemeen heel wat zenuwachtiger over 'buitenparlementaire oppositie' dan in ons land. Ook de wijze van recruterend van politiek kader verschilt onderling in hoge mate. Tegen deze achtergrond is er behoefte aan mensen die in staat zijn de culturele dimensie te verbinden met de meer traditionele analysemethoden. Of, in de woorden van de nota, "die op basis van een interdisciplinaire opleiding, specialistische kennis omtrent politiek-maatschappelijke ontwikkelingen en -structuren kunnen integreren en verbinden met vormen van zin- en betekenisgeving die wij als 'onze' cultuur ervaren". Mensen dus die de problemen rond de Europese integratie of rond de multiculturele samenleving kunnen plaatsen, die de invloed van de massamedia op het politieke bedrijf kunnen duiden, die politieke stijlen en politieke inhoud vruchtbaar kunnen analyseren. Dat type afgestudeerden wil de variant 'politieke cultuur' gaan afleveren.

Afwijkend

Zo nieuw als 'visuele cultuur' is het concept van het politieke CWS-broertje natuurlijk niet, maar toch zou de variant in Nederland afwijkend zijn, betogen de initiatiefnemers. Onder de 'algemene letteren'-noemer blijft men namelijk elders (Utrecht, VU-Amsterdam) wel erg algemeen, terwijl ook de verwante programma's aan de Universiteit van Amsterdam en in Groningen respectievelijk sterk leunen op talen, ofwel op rechten en economie. In de traditionele politicologie-opleidingen tenslotte ligt de nadruk volgens de nota op politiek als een op zichzelf staand fenomeen. Hier in Maastricht echter wordt politiek als cultureel-maatschappelijk verschijnsel opgevat, waardoor er ruimte is voor culturele, antropologische en psychologische invalshoeken. Bovendien wenst men uitdrukkelijk ook de politieke dimensie van die maatschappelijke verschijnselen te bestuderen die niet tot de politiek in strikte zin worden gerekend. Zoals bijvoorbeeld individualisering, of de ethische implicaties van nieuwe technologieën. Mag die afbakening tussen de Maastrichtse plannen en dat wat elders reeds bestaat inhoudelijk geldig zijn, wie het lijstje mogelijke beroepsterreinen beziet, zou zweren dat het overgenomen was uit de studiegids politicologie van andere instellingen. Het is het bekende rijtje van lagere en hogere overheden, maatschappelijke instellingen, 'Den Haag' en 'Brussel'. Gemeenschappelijke noemer: beleidsambtenaar. Inderdaad, de vijver waarin de meeste alfa- en gamma-abituriënten vissen.

De twee vakgroepen die op het plan hebben gereageerd, Letteren & Kunst en Geschiedenis, blijken opmerkelijk eensgezind in hun kritiek. L. & K vraagt zich af of het voorstel "vernieuwend genoeg is om levensvatbaar te zijn". Betreurd wordt dat de theoretische verhandelingen in de aanhef van de nota geen vertaling krijgen in het curriculum. Echt interdisciplinair is het niet, waardoor "de integratie van politiek en cultuur in de praktijk onzichtbaar dreigt te blijven". En als dat zo is valt het onderscheid met bestaande landelijke programma's weg, vreest men. De vakgroep geschiedenis noemt de nota "helder van opzet", maar onderschrijft vervolgens de kritiek van de kunstbroeders dat er te weinig nieuws in het beoogde onderwijsprogramma valt te ontdekken en er dus nog heel wat werk aan de winkel is. En dat terwijl de voorzitter van de vakgroep dezelfde is als de drijvende kracht achter het 'politieke cultuur'-plan, prof. dr. A. Labrie. Historici lopen liever niet mak achter hun leidsmannen aan.

Wammes Bos

Cultuurwetenschappen laveert: eerst niet, toen wel, nu weer geen vierde vakgroep

Onenigheid rond nieuwe vakgroep domineert disie beleidsplan

Vlak voor de zomer, in het eerste concept van het 'beleids- en formatieplan' van de piepjonge faculteit der cultuurwetenschappen, stelde het faculteitsbestuur voor om naast de drie bestaande geen vierde vakgroep in te stellen. In het tweede concept, na de zomer, stelde het bestuur voor om wel een vierde vakgroep in te stellen. In een brief van tien dagen geleden stelt het bestuur voor om de beslissing maar uit te stellen. De decaan, prof. dr. Wiel Kusters, een inventief letterkundige, vindt dat het bestuur een glasheldere koers vaart. Vandaag mag de faculteitsraad aan alle verwarring een eind maken.

Alsof de rest van het plan niet geschreven is, zo concentreert de aandacht van de facultaire gemeenschap voor het beleids- en formatieplan zich nagenoeg exclusief op de perikelen rond de vierde vakgroep. Het andere grote issue, de herstructurering van het palet aan opleidingen (inclusief twee nieuwe varianten) dat onder de noemer cultuur- en wetenschapsstudies wordt aangeboden (zie de pagina hiernaast); daar komt men wel uit, is het algemene gevoel. En de overige voornemens (een deeltijds studie CWS; de plannen voor een facultair onderzoeksinstituut waarvan de medewerkers zullen participeren in liefst drie beoogde onderzoekscholen; enige financiële voorstellen), ach, dat zal allemaal ook wel loslopen. Maar die vierde vakgroep, en vooral ook de bestuurlijke switches, dat is andere koek.

Tot op heden kent de faculteit drie vakgroepen: geschiedenis, wijsbegeerte, en letteren & kunst. Tot voor kort kende de faculteit ook slechts drie hoogleraren, die elk een vakgroep om zich heen wisten. Sinds vorig jaar echter omvat de vakgroep wijsbegeerte twee hoogleraren: De Vries, die er al was, en Bijker, benoemd op de

nieuwe leerstoel Techniek en Samenleving. De vakgroep wijsbegeerte heeft zich uitgesproken voor een nieuwe vakgroep rond Bijker.

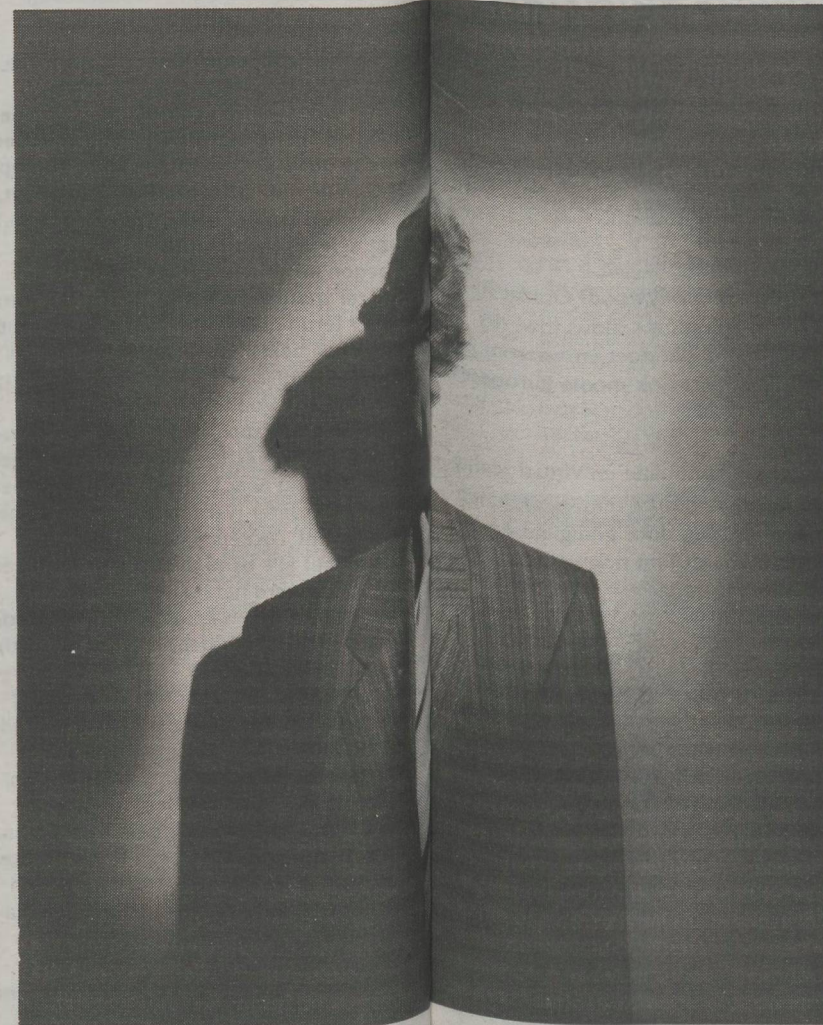
Andere argumenten in het spel

Huldigt de faculteit dan het principe dat elke hoogleraar zijn eigen vakgroep dient te krijgen? Die schijn wordt op zijn minst gewekt. Nee, beweert het bestuur bij hoog en bij laag, dat is het punt niet. Er zijn andere argumenten in het spel. In zijn eerste beleidsplan legde het bestuur uit welke overwegingen het relevant achtte. In de facultaire matrixstructuur herbergen de verschillende vakgroepen verschillende soorten van expertise. Binnen wijsbegeerte is onder meer de empirisch/sociaal-wetenschappelijke deskundigheid gebundeld. De leerstoel van Bijker is daarvan het culminatiepunt geworden. Waar het nu om gaat, beweerde het bestuur in het eerste beleidsplan, is of die deskundigheid zodanig versterkt en uitgebreid moet worden dat het gerechtvaardigd is om haar onder te brengen in een aparte vakgroep. Wanneer moet die deskundigheid versterkt worden? Als het onderwijs daarom vraagt. Is dat het geval? Nee, antwoordde het bestuur onder aanhaling van de opleidingscommissie: er zijn geen ernstige hiaten in het curriculum die tot een aanzienlijke uitbreiding van de gammawetenschappelijke expertise nopen. Kortom, waar het "beslissende criterium" voor het instellen van een vakgroep uit de noden van het onderwijsprogramma moet worden gestilleerd, is daar op dit moment (juni jongstleden) geen sprake van. Later misschien wel, als de uitbouwinitiatieven zijn uitgekristalliseerd, als de bestaande afstudeertraces zijn geëvalueerd. Maar niet nu. En dus komt er voorlopig geen vierde vakgroep, vond het bestuur. In augustus werd de tweede versie van het beleidsplan geschreven. Daarin stelt het

bestuur voor om toch een vierde vakgroep in het leven te roepen. Dit naar aanleiding van de reacties van de faculteitsraad. Het bestuur hanteert nu echter andere argumenten. Een vakgroep op het gebied van de wetenschaps- en techniekdynamica wordt nodig geacht om de bestudering van wetenschap en techniek in hun sociale context aan de faculteit te waarborgen. Er klonken immers geluiden dat daar enigszins de klad in kwam. Verder bevordert zo'n vakgroep de zichtbaarheid van dergelijk onderzoek, zodat beter geworven kan worden in de tweede- en derde geldstroom. Tenslotte levert een vierde vakgroep beheersmatig grote voordelen op. Het argument dat de noden van het onderwijs het beslissende criterium moeten leveren, is uit de overwegingen verdwenen.

Koude kermis

Mocht het bestuur de illusie hebben gekoesterd hiermee de facultaire gemoederen geappaiseerd te hebben, dan kwam het van een koude kermis thuis. De vakgroep wijsbegeerte, die het hardst had gehamerd op de noodzaak van een nieuwe vakgroep rond Bijker, wees het bestuursvoorstel af. Men wilde een vakgroep met een empirische sociaal-wetenschappelijke inkleur, niet eentje op het terrein van de wetenschaps- en techniekdynamica. Er zijn verschillende bezwaren. De eerste is het risico van verkoking, schrijft wijsbegeerte, omdat deze deskundigheid hoofdzakelijk in één onderwijsprogramma en één onderzoeksklijn wordt ingezet. De matrix-gedachte loopt dan gevaar. Daarnaast wordt de vakgroep geschiedenis uitgehold en wordt wijsbegeerte van het terrein wetenschapsdynamica beroofd, wat men niet wil. Last but not least, de relatie van de invulling van de nieuwe vakgroep met uitbouwontwikkelingen in het onderwijs is ver te zoeken. Voorstel van wijsbegeerte: maak wel een vierde vakgroep, maar dan

Prof. Wiebe Bijker, hoogleraar met of zonder vakgroep? (foto Franco Gori)

onder de benaming 'empirische maatschappijwetenschap'. Het bestuur toont zich in een brief van 14 september *not amused*. Als de signatuur van een nieuwe vakgroep afgeleid moet worden van uitbouwontwikkelingen, schrijft het, hoe kan wijsbegeerte die signatuur dan nu toch al op voorhand vastleggen? Dat is innerlijk tegenstrijdig, vindt het bestuur. En het laat vervolgens onduidelijk binnig weten dat een vakgroep maatschappijwetenschappen wellicht een voor-

CWS-curriculum in die richting. Dat gevaar moet bezworen worden, vindt het bestuur, en als men het dan in de faculteit niet eens is over de aard van de nieuwe vakgroep, moet er voorlopig maar helemaal geen vakgroep komen. De raad wordt uitgenodigd het besluit uit te stellen tot duidelijk is in welke richting het onderwijs zich zal ontwikkelen.

Wisselende posities

Het bestuur is dus al laverend weer teruggekeerd op het oude uitgangspunt. (Geschiedenishoogleraar Labrie daarover: "Ik zou graag eens een notitie zien waarin overzichtelijk alle voors en tegens van de verschillende opties op een rij worden gezet. Nu wisselen de posities en de argumenten voortdurend.") Vanwaar al die vermoeiende switches? Decaan Kusters: "Het is echt heel duidelijk. In eerste instantie wilden we de ontwikkelingen in het onderwijs afwachten. Op grond van geluiden in de raad hebben we vervolgens voorgesteld om een vakgroep in te stellen die zich zou concentreren op techniek en wetenschap, een bestaande lijn dus, met medewerkers gerecruteerd uit de vakgroepen geschiedenis en wijsbegeerte. Daar in zou ook de sociaal-wetenschappelijke expertise een plaats kunnen vinden. Vooral beheersmatig, voor het evenwicht in de faculteit, zou zo'n nieuwe vakgroep goed zijn. Maar wij waren en zijn niet bereid om een vakgroep in te stellen die nieuwe medewerkers moet aantrekken en die maar uit moet zoeken in welke richting ze zich gaat ontwikkelen, zoals wijsbegeerte nu wil. Als de raad daar nu toch op zou aandringen, vind ik dat niet aanvaardbaar."

Wammes Bos

De Katholieke Universiteit Brabant is een gespecialiseerde universiteit voor mens- en maatschappijwetenschappen, met een aantrekkelijk onderwijsaanbod in 15 studierichtingen en hoogwaardige onderzoeksprogramma's.

De vakgroep Bedrijfseconomie van de KUB (Katholieke Universiteit Brabant) zoekt in samenwerking met het CentER potentiële AIO's. Een AIO-aanstelling duurt vier jaar. In de eerste jaren wordt een onderzoekersopleiding genoten.

Daartoe loopt elke AIO een aantal voor haar/hem relevante onderwijsmodules, gegeven in kleine groepen, binnen en buiten de KUB. In de laatste twee jaren werken onze AIO's vooral aan hun – al in het eerste jaar in gang gezette – proefschriften, in nauwe samenwerking met één of meerdere hoogleraren en hoofddocenten. De meeste AIO's maken ten minste één maal per jaar een buitenlandse reis om hun onderzoeksvoortgang te presenteren aan vakgenoten. Sommige AIO's

verblijven voor enkele maanden aan een buitenlandse universiteit. Verder organiseert de vakgroep regelmatig onderzoeksseminars met sprekers uit binnen- en buitenland.

De onderzoeksfaciliteiten voor AIO's op de KUB zijn uitstekend. De bedrijfseconomische AIO's maken deel uit van de CentER's Graduate Program in Management. CentER is het internationaal gerenommeerde onderzoeksinstituut van de Economische Faculteit van de KUB. Het salaris van AIO's is standaard (landelijk) en varieert van f 2.003,- bruto per maand in het eerste jaar tot f 3.573,- bruto per maand in het vierde jaar van de aanstelling.

Nu en in de komende jaren zoeken wij Bedrijfseconomen die bij ons willen promoveren!

Onderzoeksprojecten waarvoor wij doorlopend veelbelovende AIO's zoeken:

1. Corporate strategy in an integrated European context
(prof.dr. Sytse Douma, telefoon 013-662428)

2. Development and introduction of profitable new services
(prof.dr. Rik Pieters en prof.dr. Celeste Wilderom, telefoon 013-663256/663248)

3. Empirical models of interest rates and their use in managing and hedging interest risk
(prof.dr. Theo Nijman, telefoon 013-662342)

4. Financial reporting to employees and their organizations in Europe
(prof.dr. Peter van der Zanden RA, telefoon 013-663402)

5. Local parametric estimation and derivative securities analysis
(prof.dr. Peter Bossaerts, telefoon 013-663101)

6. Management control and critical success factors

(dr. Martin Wijn, telefoon 013-662406)

7. Marketing strategy typology and business orientation
(prof.dr. Theo Verhallen en dr. Ruud Frambach, telefoon 013-662426/662916)

8. Organization-, communication- and change-structures of highly effective service systems
(prof.dr. Celeste Wilderom, telefoon 013-663248)

9. Ownership structures and corporate value
(prof.dr. Piet Moerland, telefoon 013-662425)

10. Service quality, satisfaction and loyalty
(prof.dr. Rik Pieters, telefoon 013-663256)

11. Top management pay and corporate strategy
(prof.dr. Harry Barkema, telefoon 013-662243)

Voor algemene informatie en een aanmeldings-formulier, schrijf of bel met:

prof. Jeffrey James, Director of Graduate Studies, CentER, Tilburg University (KUB), Postbus 90153, 5000 LE Tilburg, telefoon 013-663266.

Het universitaire beleid is gericht op het in dienst nemen van een groter aantal vrouwen, gehandicapten en leden van etnische minderheidsgroeperingen. Zij worden daarom nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

Te koop binnenstad MAASTRICHT
Raamstr. 26 (Havenzaathe)
Zeergoed onderhouden gelijkvloers appartement met voortuin. Beg.gr: hal, woonk. m. open keuken, ruime berging + toilet. Woonk.+keuken parket.
1e Verd.: 2 slpk.+balkon, nw. luxe badk.+ toilet. Ruime was- + linnen-kamer.
Prijs: f 215.00. Tel. 0032-89-712421

Extra aanbieding

Grieks specialiteiten restaurant Plaka
St. Bernardusstraat 4a
Maastricht, tel. 043-254256

studentenschotel
2 Dorpsuflaki
Gros
en salade, friet, zaziki en ouzo

~~FL 20,-~~
FL 15,25

op vertoon van collegekaart

Geef je PC meer PK!

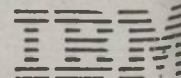
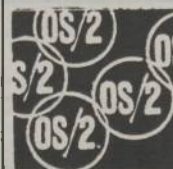
Met OS/2 voor Windows 3.1

CD-ROM versie f 69,-
Diskette versie f 79,-
Meerprijs IBM antivirus
software voor OS/2 f 5,-

(bovengenoemde prijzen zijn incl. 17,5% b.t.w.)

Deze actie is uitsluitend bestemd voor studenten,
Universitelts- en Hogeschoolmedewerkers

Verkrijgbaar bij:
PC Shop
Rijksuniversiteit
Limburg
Looiersgracht 12-14
Maastricht

FILMSEMINAR

7 sprekers en 10 films

o.a. Hans van Driel, Jan Verachtert, Mart Dominicus en The fugitive
The lawn mower man, Viaggio in Italia en Les Amants du Pont Neuf

27 okt. **Openingsfilm en inleiding** door Prof. dr. Hans van den Bergh,
Hoogleraar Cultuurwetenschappen, Open Universiteit Amsterdam.

28 okt. **De verleidelijke taal van Hollywood**

'Waarom heeft Paul Verhoeven zo'n succes in Hollywood? Omdat hij feilloos het Amerikaanse model toepast in zijn films.', aldus mw. drs. Anke Coumans. Wat film met je doet, hoe film dat doet en waarom juist de Amerikaanse film zo'n succes heeft, terwijl er ook mooie Europese films zijn, is het thema op vrijdag.

29 okt. **In de ban van de techniek:** computeranimatie en virtual reality.
Nog niet zo lang geleden was er zelfs geen geluid bij film. Nu kunnen bij wijze van spreken acteurs vervangen worden door gedigitaliseerde beelden. Hoe verandert techniek de film? Wordt film nog verleidelijker door nieuwe technologie? Trucage dus, op zaterdag.

30 okt. **Hollywood of kunst**

Hollywood is fascinerend, maar het kan ook anders: film als kunst? Hoe kunnen gevoelens en gedachten nog meer overgebracht worden? Welke verleidingsstrategieën gebruiken regisseurs in Japan, China of Afrika? Op zoek naar films met een 'vreemde' filmtaal. Luiden deze films de geboorte van een wereldfilm in? Vragen over heden en toekomst van de laatste dag, zondag.

Inschrijvingen vóór 14 oktober 1994 met 50 % korting:
gehele cursus f 295,- / **studenten f 149,-**,
1 dag f 125,- / **studenten f 59,-**.

Informatie / inschrijvingen:
Center for European Studies,
Tel: 043 - 212627

Lezingen: Rijksuniversiteit Limburg
Films: MGM-theater en
Filmtheater Lumière.

WETENSCHAPSWINKEL

Studenten die kennis in praktijk willen brengen en meer willen dan alleen boeken bestuderen kunnen bij de Wetenschapswinkel terecht voor het onderzoeken van vragen op het gebied van onder andere milieujuridische, sociaalmaatschappelijke, economische en gezondheidswetenschappelijke problematiek. Deze vragen worden gesteld door maatschappelijke organisaties /groeperingen en bieden interessante onderwerpen voor af-studeeropdrachten, jaarwerkstukken of scripties. Heb je interesse of zoek je nog een onderzoeksvraag, kom dan even naar de Looiersgracht 14, tel. 883120.

STUDENTENVERENIGINGEN, -ORGANISATIES

AEGEE-Maastricht

Tel. 043-883465: ma-vr 11.30-12.30 en di 19.00-21.00u
Oude Tweekbergenpoort 2 / k.3002.

-29 sept: 19.00u. Denktank over Springuniversity, Nieuwenhof.

-29 sept/2 okt: From Grapes to Wine/Verona.

-3/4 okt: AEGEE-Meeting/Valladolid.

-4 okt: 19.00u. Info-avond nieuwe leden, Satyricon.

-5/9 okt: Waste recovery/Valladolid.

Nog onbekende lokaties worden bekend gemaakt op AEGEE-kamer en op de borrel.

Ichthus

-3/4 okt: tweede bijbelkringavond.

-5 okt: 18.00 mensa, aansluitend gezamenlijke activiteit, voor opgave en info bel Coby (255741).

S.V. Koko

-3 okt: openingsavond CieAIE, op deze avond zullen de commissies en de studiebegeleiders zich presenteren.

-4 okt:ierendag Ormetikos, op de Kokokroeg.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927.

R.K.S.V. Servatius

Elke wo. avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstr. 97, tel. 043-211126.

SIB

-6 okt: lezing door HAYE THOMAS. Aanvang: 20:00 uur.

Lokatie: College zaal Zwingelput 4. Prijs: f 3,-

Iedere donderdag borrel in Café v Sloun vanaf 2200 u. Kom en leer de SIB kennen!

Studentenkerk "De Deur" Maastricht

"De Deur" is een jonge kerk, en maakt deel uit van de wereldoverkoepelende Christian Fellowship. Diensten: Zo. 11.00 en 18.00u., wo. 19.30u. Past. Habetsstr.40 (zijstraat Kon. Emmaplein). Info: Paul, 043-479843. Bijbelstudies: Elke dinsdagavond om 19.30u. Boschstr. 97d (bij de markt).Info: Daniël, 043-255203.

R.K. Studentenpastoraat Maastricht

Iedere do om 19.00u en za om 17.45u is er een viering van de H.Mis, voorgedaan door pastor F.Peró. Iedere vr. tussen 19.30u en 20.15u aanbidding in de kapel van het R.K. Studentenpastoraat. Adres: Boschstr. 97, societeit "in de Fortuyn". Tel:211126. Na afloop koffie.

THINKTANK

Voor en door ondernemende studenten en afgestudeerden (tot ±35 jaar). (Gratis)Info, advies, doorverwijzing, training en ondersteuning t.b.v. oriënteerders op het ondernemerschap en (door-)startende hoger opgeleiden.

-7 okt: 13.00-18.00u. Openhuis TU-Eindhoven+Symposium Dynamisch Ondernemerschap m.m.v. Y. v. Rooy (EZ), J. v. Lint (rector TUE) en L. Verhoef (ING/TUE).

Info: THINKTANK-Centra, 040-472252/043-217184.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Informatie-avond mondiaal beleid gemeente Maastricht

Op 12 oktober, 20.00-22.30 uur, in de Mèrretkamer van het Stadhuis, vindt een informatie-avond plaats over het mondiaal beleid van de gemeente Maastricht. De nieuwe gemeenteraad heeft hierover een nota goedgekeurd waarin twee nieuwe speerpunten worden geformuleerd: 1. democratisering en ontwikkelingssamenwerking (in de derde wereld en Oost-Europa), en 2. multi-culturele samenleving (in Nederland).

Bij de informatie-avond richt de Commissie Mondiaal Beleid Maastricht zich zowel op mensen en organisaties die actief zijn op het terrein van ontwikkelingssamenwerking en de derde wereld, als op mensen en organisaties die activiteiten (willen) ontplooiën in de richting van Oost-Europa. Bovendien wil de Commissie expliciet mensen en organisaties uitnodigen die actief (willen) zijn in de bestrijding van discriminatie en racisme.

Meer informatie: Commissie Mondiaal Beleid Maastricht, A. van de Burg, Postbus 66, 6200 AB Maastricht, tel. 043 - 292222.

European Student Congress

Van 13 t/m 18 november vindt in Luik het derde 'European Student Congress' plaats waar meer dan 1000 Europese studenten worden verwacht.

During that week, students can participate in different lectures and debates. A large range of activities is organized. Participants will be accommodated in student or family homes and will be fully catered for. Hardly any additional expenses to the journey will be required. Lectures and debates will draw on a selection of the following:

- Migration. Does cultural integration imply cultural loss? Should mobility be enhanced? Will the collapse of Eastern Europe entail a change in Western habits?

- Education. Equal opportunities for everybody? Does education go private? Is there inadequacy between education and job requirements?

- Young people's values.

Voor het voetlicht:

Peter Schat

woensdag 5 oktober,

20.00 uur

Toneelacademie

Lenculenstraat 31-33

Toegang: studenten gratis /

overigen f 7,50

Kleur moet,

maar mag het ook altijd?

donderdag 6 oktober,

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Prof. dr. Ch. de Weert,

KU Nijmegen

Het Hete Hangijzer:

Junks, wat doen we ermee?

dinsdag 11 oktober,

20.00 uur

Lenculenstraat 39

Actualiteitendebat

De psychologie van de

kleur

donderdag 13 oktober,

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Drs. F. Evers,

Hogeschool Den Haag

Fragmenten: over kleur en

verbeelding

vrijdag 14 oktober,

20.00 uur

Kumulustheater

Herbenusstraat 89

Toegang: studenten gratis /

overigen f 5,00

Semiotiek van kleur in de

beeldende kunst

donderdag 20 oktober,

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Mevr. dr. M. van Me-

chelen, Un. van

Amsterdam

Open podium

vrijdag 21 oktober,

20.30 uur

Kumulustheater

Herbenusstraat 89

Toegang: f 2,50

Farbe in Architektur und

gebaute Umgebung

maandag 24 oktober,

20.00 uur

Aula, Tongersestraat 53

Prof. W. Spillmann,

Technikum Winterthur

Zwitserland

Van den Biggelaar

debatwedstrijd

dinsdag 25 oktober,

20.00 uur

Lenculenstraat 39

Eerste voorronde

Voor zover niet is aangegeven zijn

de Studium Generale-programma's

gratis en vrij toegankelijk. Even-

tuale kaartverkoop: uitsluitend aan

de zaal.

Bureau Studium Generale Postbus 616, 6200 MD Maastricht ☎ 043 883541 (van 9.00 tot 15.30)

S
G
oktober
1994

5

6

11

13

14

20

21

24

25

There is a day trips Student Program
Come al The Won Peace Tra NGO For a womer a maximu reservati Meer in F.C. Don
Opening Het spre Infotheek nement, maandag dinsdag/ vrijdag: z Afsprake Ina Engel
Lezinger
Vragen c Wat kan klussen g geven en denten K aan de u praktisch
Straftoei Of compu meer. De: informati overrijdin gaan zorc
Beton en Rob Luesi van de lez technoloc ontwikkel kunnen bi
De hardi Ton Weijt een simuli de markt i te lopen hartslag, l train-, vo bereiken t
Kortom Wanneer in je roost voor wie informati waar: zie uur: elki met stellen
Openings maandag: 1 donderda
Extra ope n verband twee, is de op de volg vrijdag 7 c
Computer De compu dagmorge practica va
Examencc esi Peters vegens zw ie planner de plaatsv egiwijzer kamer 002
Take-hom op vrijdag entamen 13.30 uur. et tentan 15.30 - 16 mer!!!
Toets pra met practi els een to n kamer 1
Agenda C Openingsti

There is a Faculty Day, a Cultural Day and a Sports Day. There will also be day trips and a Rock Festival Night on Wednesday and on Thursday a Student Folklore Night.

Programma en inschrijfformulieren: Ina Engelen, tel. 883211.

Come aboard WILPF's Peace Train

The Women's International League for Peace and Freedom organizes a Peace Train from Helsinki to Beijing from 7 to 29 August 1995 for the NGO Forum 95 Fourth World Conference on Women. The Peace Train is a women's action but men are not excluded. The Peace Train will have a maximum capacity of 200 persons. Those wishing to join must apply for reservation of a seat.

Meer informatie: Ina Engelen, tel. 883211 (tussen 8-12 uur) of WILPF, F.C. Dondersstraat 23, 3572 JB Utrecht, tel. 030-712121.

Openingstijden

Het spreekuur 'studeren in het buitenland' wordt gehouden in de Intotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219, en wel op:

maandag: gesloten

dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur

vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur

Afspraken dienen gemaakt te worden bij:

Ina Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Lezingen uit de beroepspraktijk

Vragen over de toekomst

Wat kan ik eigenlijk als afgestudeerde kennistechnoloog? Wat voor klussen ga ik uitvoeren? In welk bedrijf kom ik terecht? Op deze vragen geven ervaren kennistechnologen antwoord in drie lezingen voor studenten Kennistechnologie en Informatica. De sprekers zijn verbonden aan de universiteit van Maastricht maar worden frequent gevraagd aan de praktische problemen voor overheid en bedrijfsleven op te lossen.

Straftoemeting per computer

Of computers kunnen rechtspreken is voor Jaap van den Herik geen vraag meer. De spreker werkt in opdracht van het Ministerie van Justitie aan een informatiesysteem waarin alle uitspraken van rechters over aanrijdingen, overrijdingen en verrijdingen opgenomen worden. Het systeem moet gaan zorgen voor meer rechtsgelijkheid in Nederland.

Beton en kunstgrepen

Rob Luesink vertelt over zijn werk voor de ENCI B.V. in Maastricht. Titel van de lezing: 'Topklassebeton en de kunsten en streken van de kennistechnoloog'. Luesink keek naar het productieproces van cement en ontwikkelde een methode om de kwaliteit van het produkt beter te kunnen bewaken.

De hardlopende computer

Ton Weijters, docent informatica en fanatiek hardloper en ontwikkelde een simulatieprogramma voor lange-afstandslapers dat commercieel op de markt is gebracht. Het programma houdt rekening met weertype en lopen afstand en geeft onder meer informatie over loopsnelheid, hartslag, koolhydratenverbruik etc. Aldus ontvangt de hardloper een train-, voedings- en loopadvies waarmee hij of zij het beste resultaat kan bereiken tijdens wedstrijden.

Kortom

Wanneer: aan het begin van elk trimester, de exacte data en tijd vind je in je rooster

Voor wie: voor alle eerste- en tweedejaars studenten Informatica en Informatica-Kennistechnologie

Waar: zie gegevens rooster

Duur: elke lezing duurt circa drie kwartier, daarna is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden onderwijsbalie

maandag: 15.15 - 15.45 uur;

dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;

donderdag: 13.00 - 13.30 uur;

Extra openingstijden onderwijsbalie

In verband met het afhalen van blokboeken en roosters voor blokperiode twee, is de Onderwijsbalie in de week van 3 oktober extra opengesteld op de volgende tijdstippen: woensdag 5 oktober, van 12.00 - 14.00 uur, vrijdag 7 oktober van 12.00 - 14.00 uur.

Computerruimte studenten

De computerruimte voor studenten is t/m week 40 dinsdag- en donderdagmorgen van 9.00 - 13.00 uur gesloten in verband met computerpractica van eerstejaars studenten.

Examencommissie

Hesi Peters zal in haar functie van secretaris van de Examencommissie wegens zwangerschapsverlof tot 1 januari 1995 worden vervangen door de planner/coördinator van Bureau Onderwijs len van de Leur. De plaatsvervangend secretaris houdt het spreekuur zoals genoemd in de Wegwijzer voor Studenten aan: iedere donderdag van 13.30 - 14.00 uur, kamer 0023

Take-home tentamen blok 2.1

Op vrijdagochtend 7 oktober a.s. kunnen de tweedejaars het take-home tentamen van blok 2.1 afhalen aan de Onderwijsbalie van 13.00 tot 13.30 uur.

Het tentamen dient ingeleverd te worden op maandagmiddag tussen 5.30 - 16.30 uur. Vermeld op uw antwoordvellen alleen het tafelnummer!!!

Toets practicum 2.1 Sociaalhistorische methoden

Het practicum sociaalhistorische methoden zal afgesloten worden middels een toets. Deze toets vindt plaats op 07.10.1994, van 11.00 - 13.00 uur in kamer 1001 T553.

Agenda CWSv-Orakel

Openingstijden Orakelkamer:

ma. t/m do.: 13.00 - 14.00 uur

ma. t/m di.: reductiebureau geopend: 13.00 - 14.00 uur

Mededelingen:

* Kom nog even je kamprekening betalen! Tussen 13.00 en 14.00 uur. Orakelkamer

* Wanneer je interesse hebt in de een of andere commissie en/of bestuursfunctie, laat dat dan even weten via de oranje brievenbus of telefoontje (043-257278 Jeroen/Freek).

* Woensdag 12 oktober ORAKEL-FEEST in café Cum Laude.

* Dinsdag 1 november Algemene Leden Vergadering (ALV) en bestuurswisseling.

ECONOMIE

Inschrijftermijn toetsperiode 1

Attentie: de inschrijftermijn voor toetsperiode 1 sluit op 30 september, 12.30 uur.

Blokafsluitingsopdrachten

Met betrekking tot het afhalen en inleveren van blokafsluitingsopdrachten zijn door de Examencommissie nadere data bekendgemaakt. U wordt dringend verzocht van deze data nota te nemen door het gestelde op de publicatieborden bij de Onderwijsbalie te raadplegen.

Eerstejaars schrijfopdrachten Economie en Internationale Bedrijfskunde

Met betrekking tot de herkansingen van de eerstejaars schrijfopdrachten zijn ter aanvulling op het daarover gestelde op pag. 215 studieids 1994/95 nadere data bekendgemaakt. Gelieve hiervan nota te nemen door de publicatieborden bij de Onderwijsbalie te raadplegen.

Literatuur VGT

In de Faculteitsraad is besloten om met ingang van 1994/1995 de literatuur voor de VGT bekend te maken. In de antwoordsleutels bij de VGT zal zo veel mogelijk naar deze literatuur worden verwezen. Een overzicht hangt op de publicatieborden bij de Onderwijsbalie.

OC International Business Studies

For the IB "Opleidingscommissie" we are currently looking for 1 IB student who is willing to become a student member. Especially women are requested to apply. The "opleidings-"committee (OCIB) is made up of 4 staff members including the chairman, a secretary and 4 IB students. The staff members are appointed for a period of 2 years, the student members for a period of 1 year. Both can be re-appointed for one more period. The committee will meet once a month. Student members will also take part in the "WASO" -meetings.

To apply, please write a letter, including your motivation, to: Rijksuniversiteit Limburg, IB secretariate, PO Box 616, 6200 MD Maastricht. Mention: IB Opleidingscommissie. Closing date: October 8th. For further information contact Rob Maessen, tel: 883769, room 3050-B.

Stageplaats bij Royale Belge UAP in Brussel

Lippmann verzekeringen heeft één stageplaats ter beschikking gesteld van 3 maanden bij Royale Belge UAP in Brussel. Stageperiode: vanaf september/oktober 1994. Voorwaarden: naast Nederlands en Engels de Franse taal beheersen; bij voorkeur te beschikken over een juridische achtergrond; economie te studeren; bereid zijn gedurende 3 maanden met een eventuele uitloop in Brussel te verblijven. Studenten van de FdEW die belangstelling hebben kunnen informatie inwinnen bij Ika Ploumen, BIS, telefoon 883513.

Economies of developing countries

As an experiment, and provided there are at least seven students interested in participating, one of the four tutorial groups for the course "Economies of developing countries" (2013V, second block period) will be in **spanish**. For the other three groups, the language will be english. Favor notar que la literatura y el libro de curso (blockbook) están escritos en inglés, y que la conferencia de introducción (block opening lecture) será en inglés tambien. Lo que se piensa hacer en español son las discusiones en el grupo. Para facilitar la participación de estudiantes que no tengan español como su primera lengua, los estudiantes de este grupo pueden escribir su ponencia (paper) en inglés o en español. Se ruega estudiantes que deseen participar en el grupo español poner su nombre y número estudiantil en un listado en la cartelera al lado derecha de la sala 2069, Tongersestraat 53. Favor hacerlo **antes del 7 de octubre**. Para más información: Dra. A.G. Dijkstra, tel. 883815.

Erratum Studiegids 94/95

De volgorde van de blokken van het basisdoctoraalprogramma International Economic Studies (IES) op pagina 76 en 77 van de studiegids is niet correct.

De taaltraining Frans/Duits wordt in blokperiode 1 aangeboden en Quantitative Methods in blokperiode 2.

Openingstijden Onderwijsbalie

Van 12 september t/m 16 december: Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag: 10.30u-12.30u

Woensdag: 9.00u-11.00u

Spreekuren medewerkers Bureau Onderwijs

Verroosting:

Frank Suelmann, kamer 3.073, dagelijks van 10.30u tot 11.00u;

Examenadministratie:

Ron Schumans/Jacqueline Schripsema, kamer 3.064, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.30u;

Examencommissie:

Monique van Thienen, kamer 3.069, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.00u.

Buiten deze spreekuren zijn de medewerkers niet bereikbaar.

Internationalisering:

Lyan Ploumen, kamer 3.030, dinsdag en donderdag van 13.00u tot 15.00u.

Bereikbaarheid studieadviseurs:

Studieadviseur propaedeuse:

Robert Pans, kamer 3.052B, telefoon 043-883846;

Studieadviseur doctoraal:

Monique Welten, kamer 3.052A, telefoon 043-883776.

Spreekuren: dinsdag en donderdag van 10.00u tot 11.00u.

Telefonische spreekuren: dinsdag en donderdag van 13.30u tot 14.30u. Voor gesprekken die langer duren dan 10 minuten dienen afspraken gemaakt te worden via het secretariaat, telefoon 043-883675.

AIESEC

- AIESEC is de grootste internationale studentenorganisatie voor en door economie-studenten. Zij is gevestigd in 81 landen op 800 universiteiten. - Shell en Unilever bieden via AIESEC internationale stages aan. Informatie en inschrijfformulieren zijn te verkrijgen bij AIESEC-Maastricht.

- De Bedrijvendagen van AIESEC zijn uitgegroeid tot de Carrièreweek. Deze zal plaatsvinden van ma 24 t/m do 27 april 1995, houdt deze dagen dus vrij! Meer informatie volgt.

- Wil je meer informatie over AIESEC of heb je vragen; AIESEC-Maastricht, Abtstraat 4, kamers 2.002 en 2.004, tel: 883863

Kantooruren, ma t/m vrij van 10.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur.

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie is iedere dinsdag, woensdag en donderdag geopend

van 10.30 uur tot 12.30 uur. Boeken worden alleen op bestelling geleverd!

(Levertijd is een dag).

EFM Algemeen

Bij de receptie TS 53 staat een groene brievenbus met opdruk EFM. Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, IMperator, MMA, Comax, Sigma, Maes, EFM-studieprojecten, Magazine en hoofdbestuur). Voor meer informatie over de EFM-activiteiten kan men terecht op de Abtstraat 4.

Sigma, MAES, Studieproject China: kamer 1.002 - telnr. 883790

MMA, Comax: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, IMperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

EFMmagazine, hoofdbestuur: kamer 1.008 - telnr. 883940

Kantooruren EFM hoofdbestuur iedere dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur.

Kantooruren MMA iedere werkdag van 11.00 tot 12.00 uur.

Kantooruren COMAX iedere werkdag van 10.00 tot 11.00 uur.

IAD

De Interne Accountantsdients (IAD) van EFM zoekt nieuwe medewerkers. De IAD controleert verantwoordingsverslagen van EFM en haar aangesloten verenigingen en stichtingen en adviseert EFM en haar leden inzake administratie en begrotingen. Studenten met afstudeerrichting BE-Berichtgeving kunnen een brief zenden aan de IAD t.a.v. Harald Rossing.

IAD, EFM

Postbus 616

6200 MD Maastricht

EFM-AGENDA

COMAX

11 oktober: Excursie met lezing in het kader van het blok 3.1 voortgezette FIS bij DSM.

12 oktober: ALV, 19.30 uur in de filmzaal TS 53.

SIGMA

1 oktober: Het ledenweekend is er weer in het weekend van 1 oktober. Geef je op en ga mee! Meer info Abtstraat 4, kamer 1.002, telnr. 043 - 883790

ALFA

5 & 6 oktober: excursie naar Luxemburg met bezoeken aan het Europees Parlement en een glasblazerij, prijs F50,00 voor leden en F60,00 voor niet-leden (i.s.m. EFM-IMperator)

06 oktober: Blokfeest in de Orcus vanaf 22.00 uur, leden gratis entree

10 oktober: Wisselings-ALV, 20.00 uur, kamer 0.001 TS 53.

MMA

5 oktober: Presentatie verzorgd door KPN over Direct Marketing Management door drs R. Flierman, kamer 1.013 TS 53 om 10.00 uur. MMA-leden F2,50 niet leden F5,-

GENEESKUNDE

Mededelingen Bureau Onderwijs

Bloktoets FdG

Bloktoets 1.1 vrijdag 7 oktober 09.00-11.00 uur Sporthal De Geusselt

Bloktoets 2.1 vrijdag 7 oktober 11.30-13.30 uur Sporthal De Geusselt

Bloktoets 3.1 vrijdag 7 oktober 14.00-16.00 uur Sporthal De Geusselt

Bloktoets 4.1 maandag 10 oktober 08.30-10.30 uur Sporthal De Heeg

LET OP IN WELKE SPORTHAL U MOET ZIJN!!

Data diploma uitreikingen 1994/1995

woensdag 23 november (doctoraal en basisarts); woensdag 22 maart 95 (doctoraal en basisarts); woensdag 29 maart (basisarts); woensdag 14 juni (doctoraal en basisarts); woensdag 20 september (propaedeuse, doctoraal en basisarts). Plaats: St. Janskerk te Maastricht. Let op: in maart 95 vinden er twee uitreikingen voor het **basisgetuigschrift** plaats. Indien u voor de uitreiking van maart in aanmerking wilt komen, houdt dan beide data vrij.

Studentensprekuren studentenfractie Geneeskunde (SFG)

M.i.v. woensdag 5 oktober van 12 tot 14 uur elke eerste woensdag van de maand. Heb je vragen of problemen of voorstellen op het gebied van onderwijs, examencie etc. kon dan naar kamer 1.155. De SFG zal de problemen inventariseren en in overleg treden met de desbetreffende commissies/personen. De SFG doet er wat mee!!

MFV Reflex

Symposium: 'Forensische geneeskunde' op woensdag 19 oktober van 12.00-21.00 uur rond de blauwe zaal. Toegang: f12,50 voor studenten Reflex-leden f15,00 voor studenten niet-leden, f20,00 voor overige belangstellenden

Forensische geneeskunde is het gebied in de geneeskunde wat nauwe connecties heeft met het recht. Belangrijke aandachtsgebieden zijn onder andere: slachtofferhulp, verzorging van gedetineerden, ondersteuning bieden na seksueel misbruik, medische verklaringen in de rechtbank en euthanasie vraagstukken. Dit nog vrij onbekende vakgebied van de geneeskunde, wat nauwelijks in het geneeskunde curriculum aan bod komt, wordt door deskundigen uit verschillende disciplines belicht in lezingen, workshops en een film. Een lunch, een warme maaltijd en een syllabus zijn bij de prijs inbegrepen.

FILMFESTIVAL

Binnenkort is het weer zover. Van 10 t/m 14 oktober komt Reflex Cinema met maar liefst 7 spannende, romantische, komische films, voor alle studenten en medewerkers van de RL, maar natuurlijk ook voor vrienden en kennissen. Een hele week lang kijkplezier van hoog niveau in de Geneeskunde faculteit bij het AZM. Adres: Universiteitssingel 50, Blauwe Zaal, Tel:043-881181.

Het programma ziet er als volgt uit.

Ma. 19.00 uur : In the name of the father.

Di. 18.30 uur : Scent of a woman.

Wo. 18.00 uur : Mrs. Doubtfire. 20.45 uur : The Three Musketers.

Do. 18.00 uur : Alladin 20.00 uur : The Pelican Brief

Vr. 19.00 uur : Philadelphia.

Kortom een week vol kijkplezier voor jong en oud. De voorverkoop van deze films begint op 26 september van 12.30-13.30 uur in het trefcentrum van de Geneeskunde faculteit.

Zorg dat je er op tijd bij bent, want het aantal kaartjes is gelimiteerd. Alvast veel plezier gewenst, namens Reflex Cinema.

Activiteiten-agenda M.F.V. Reflex

ma 10-10 t/m vr 14-10 FILMFESTIVAL

wo 19-10 Symposium 'Forensische Geneeskunde'

wo 26-10 Lezing 'Artsen zonder grenzen' 13.30 uur Blauwe zaal UNS 50

ma 31-10 Infomarkt

Bureau Internationale Betrekkingen

Nieuws mbt buitenlands keuze-onderwijs:

-interessant en gevarieerd programma in het kader van ERASMUS/TEMPUS of je kunt als zg FREE-MOVER naar het buitenland

-course programma SPORTS MEDICINE 10 weken in Linköping Zweden.

-extra keuze-onderwijs kan alleen nog worden aangevraagd voor buitenlands keuze-onderwijs. De projectgroep Keuze-Onderwijs kent echter geen subsidie toe. Wel heb je (met de goedkeuring) de mogelijkheid andere subsidiebronnen aan te boren.

Voor vragen kun je 2x per week terecht bij Marion Aarts, BIB, elke dinsdag van 12.30-14.00 uur, kamer 3.324, nivo 3, tel. 881524 of elke vrijdag van 12.30-14.00 uur, Onderwijsbalie 1.450A, nivo 1, tel. 881842.

Co-schap Sociale Gezondheidszorg

In het kader van het co-schap Sociale Gezondheidszorg zijn er twee stageplaatsen beschikbaar voor een drieweekse oriëntatiestage in de tak Arbeid en Gezondheid (Bedrijfsgezondheidszorg). De stageplaats is bij Oce te Venlo. Een gezamenlijk programma van terugkomdagen zet de stage in het bredere kader van de sociale gezondheidszorg. Het gaat om de periodes: 13 t/m 31 maart 1995, 1 t/m 19 mei en 12 t/m 30 juni. Voorwaarde is dat minstens een groot co-schap is gelopen. Aanmelden bij mw. J. Martens, vakgroep Epidemiologie, Deb1, tel. 882373, dinsdag- en woensdagmiddag tussen 14 en 16 uur.

3e of 4e jaars student gevraagd

Gevraagd een enthousiaste en nauwkeurige derde of vierde jaars student(e) met belangstelling voor maagdarmaandoeningen, die de komende maanden voor het IBB (inflammatoire darmziekten) register Zuid-Limburg gegevens van patiënten in kaart wil brengen. Geboden: vergoeding van f 10,- per casus. Informatie: wo. en vr. M. van de Kruis, tel. 875361.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Van de Examencommissie GW

Met ingang van '94/'95 is voor alle studenten GW van kracht de Fraude Richtlijn. De richtlijn is een uitwerking van artikel 31 van de Onderwijs- en Examenregeling. Een exemplaar van de richtlijn is bij de balie te verkrijgen.

Openingstijden Bureau Onderwijs FdGW

De balie van Bureau Onderwijs is open van 10.00-11.00 uur (tevens AGORA-reductiebureau) en van 15.30-16.00 uur. Alleen in de ochtend worden boeken verstrekt die betaald moeten worden. Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Wij verzoeken jullie vriendelijk toch dringend aan deze tijden te houden.

Herkansing Health Promotion (blok 2.6.2).

De herkansing blok 2.6.2 :Health Promotion is gepland op woensdag 12 oktober om 11.00 uur. Studenten die aan de herkansing willen deelnemen kunnen zich hiervoor inschrijven op het publicatieborden bij Bureau Onderwijs. De ruimte waar de herkansing plaatsvindt zal t.z.t. bekend gemaakt worden via de postvakjes. A.u.b. geef ook je studentnummer door. Anne Janssen, blokcoördinator.

Activiteiten Studievereniging BGK-Helix

Studievereniging BGK-Helix organiseert een symposium "10 jaar BGK". Datum: 18 november 1994, tijd 10.00-16.30 uur, lokatie blauwe zaal (Und 50). Kaartenverkoop vanaf 31 okt tot en met 10 novemrber op het trefcentrum (Uns 50).

AGORA

Openingstijden AGORA Reductie-Bureau: elke dag van 10.00 tot 11.00u bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW. Voor slechts fl. 15,- wordt je AGORA-lid. Nieuw: het AGORA Reductie-Bureau verkoopt kringloop-schrijfblokken voor fl. 2,50. Voor het Reductiebureau en de Onderwijscommissie zijn een aantal functies vrij. Het is ook mogelijk voor de functie voorzitterschap te solliciteren. Dit kan middels een brief, af te geven tijdens het spreekuur of te deponeren in het AGORA-postvak. Je kunt ook telefonisch contact opnemen: 881445. Let op de lichtkrant voor meer info.

International symposium on Health Management

van 12-15 november 1994, in Hamilton, Ontario, Canada. Brochure ter inzage bij BIB-FdGW kamer 1.301, Uns. 50

Stageplaats GGD Rijnstreek in Alphen aan den Rijn.

Onderwerp: verslavingsproblematiek in de Rijnstreek. Uitvoering: het is de bedoeling dat een beknopte vragenlijst verspreid wordt onder een groot aantal instellingen in de regio dat in aanraking komt met verslavingsproblematiek waarna de gegevens verwerkt en gerapporteerd worden. Voorbeelden van instellingen die benaderd kunnen worden zijn: buurtcentra, scholen, woningbouwverenigingen, afdelingen Sociale Zaken van de gemeenten, horeca, voormalig CAD, politie, JAC. Aanvang: zo snel mogelijk. Duur: 5 of 6 maanden. In overleg evt. anders. Voorkeur: iemand die enige kennis heeft van SPSS. Inl.: secretariaat GVO, 2406.

Presentatie afstudeeropdracht studenten Milieugezondheidkunde

Op dinsdag 4 oktober a.s. van 13.30 uur tot 15.30 uur presenteren resp. P. v.d. Brekel, M. Oudshoorn, I. Keularts en R. Ansems hun afstudeeropdracht. De titels van de presentaties zijn resp. "Asbest en mesotheliom", "Risico op contactallergie bij veehouders", "Chemische carcinogenen" en "Beschrijving van de nul-situatie van probleem- en risicostoffen en beleidsaanbevelingen". Lokatie: Collegezaal 0.122, P.Debijplein 1. U bent van harte uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen! prof. dr. J. Kleijnans, stagecoördinator.

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen FdGW STIR-SWOL-subsidies

Aanvragen voor STIR-SWOL-subsidies i.v.m. buitenlandse stages kunnen vóór 1 december a.s. ingediend worden bij Annie Simon. Het aanvraagformulier is gevoegd in de Informatiegids buitenlands studiebezoek Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Deze brochure is bedoeld om GW-studenten te informeren over wat er komt kijken bij het lopen van een buitenlandse stage. De brochure is verkrijgbaar bij Annie Simon, BIB, kamer 1.301, Uns. 50, tel. 1874.

ERASMUS

Nieuws m.b.t. buitenlands keuze-onderwijs. Er is weer een interessant en gevarieerd aanbod m.b.t. keuze-onderwijs in het buitenland in het kader van Erasmus-uitwisselingsprogramma. Course programme 'Sports Medicine' 10 weeks in Linköping (Zweden). Ook dit academisch jaar kunnen studenten FdGW en FdG weer deelnemen aan deze interessante cursus (februari - april 1995). Voor vragen kun je 2x per week terecht en wel bij: Marion Aarts, Bureau Internationale Betrekkingen, elke dinsdag van 12.30-14.00 uur, kamer 3.324, tel. 881524 en elke vrijdag van 12.30-14.00 uur, Onderwijsbalie 1.150 A, tel. 881842

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Bereikbaarheid Bureau Onderwijs

In de afgelopen tijd is het Bureau Onderwijs regelmatig moeilijk bereikbaar geweest en is er ook vertraging ontstaan bij het afhandelen van correspondentie en vragen van studenten. Hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen waaronder vakantie van de medewerk(st)ers in combinatie met de extra werkzaamheden die betrekking hebben op de zg. Tempobeurs. Het Bureau is daardoor erg zwaar belast geweest. In de komende weken zal getracht worden de achterstand zo spoedig mogelijk weg te werken. Wij vragen hiervoor begrip.

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

Onderwijsmateriaal blok 1 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht, avondopleiding Nederlands recht.

Studiegids.

Aanmeldingsformulieren blok 2 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht; uiterste inleverdatum 30.09.1994!

Colleges

05.10: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53

05.10: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53

05.10: college Rechtsgeschiedenis 13.15-15.15 uur Collegezaal Zw

05.10: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53

12.10: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53

12.10: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53

12.10: college Rechtsgeschiedenis 13.15-15.15 uur Collegezaal Zw

12.10: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53

Studenten opgelet

Studenten die de opleiding Fiscaal Recht volgen dienen te beschikken over een universitaire inschrijving voor deze studierichting. Zij moeten dus ook beschikken over een collegekaart met een FR-nummer. Indien u nog niet over een collegekaart met FR-nummer beschikt kunt u zich op donderdag 6 oktober tussen 09.00-12.00 uur melden bij de balie van de Dienst Studentzaken in de Lenculenstraat om een nieuwe collegekaart te laten maken. Zonder deze collegekaart kunt u niet deelnemen aan de toets van de eerste blokperiode!!

Jaaroverzichten

Indien u nog geen resultatenoverzicht heeft ontvangen over het studiejaar 1993/1994, neemt u dan onmiddellijk contact op met de onderwijsbalie. De gegevens die aangeleverd moeten worden voor de Tempobeurs worden afgeleid van deze jaaroverzichten!

Een heel nieuw keuzeblok

Wil je eens wat anders? Ga dan het keuzeblok "Emancipatie als verdeelvraagstuk" volgen. Het blok sluit aan bij actuele, politieke discussies over verdeelvraagstukken. Zoals bijvoorbeeld onderwijs, sociale zekerheid en arbeidsrecht. Bovendien wordt de mogelijkheid geboden een politiek debat te organiseren met kopstukken uit Den Haag. Goede werkstukken worden gepubliceerd! Op 29 september aanstaande om 15.30 in kamer 1.101 OG vindt er een informatiebijeenkomst plaats. Nadere inlichtingen: Joyce Hes, 883394

Colleges Rechtsgeschiedenis

In verband met het gedeeltelijk samenvallen met de colleges Arbeid, worden de colleges Rechtsgeschiedenis met ingang van 5 oktober verplaatst naar 15.30-18.00 uur collegezaal Nieuwenhof. Speciaal voor studenten die Arbeid volgen en daardoor een deel van de colleges Romeins recht niet hebben kunnen volgen, wordt er in het tweede gedeelte van de colleges speciale aandacht besteed aan het herhalen van delen van het Romeins recht.

Bureau stages

Nederlands recht.

Aanbod stageplaatsen:

- arbo-dienst Maastricht, stageopdracht over arbo-besluit, per direct

- bedrijf Zuid Limburg, stageopdracht milieurecht, per direct, eventueel blok 2

- bedrijf Oost Brabant, stageopdracht rechtspersonenrecht, per direct, eventueel blok 2

- Sociale werkplaats Oost Brabant, stageopdracht bestuursrecht, gemeenschappelijke regeling, blok 3

Informatie Ellen de Krom, bureau stages, tel. 883274.

Eerste opstel

Op maandag 17 oktober moeten dagstudenten Nederlands Recht en Fiscaal Recht de structuurschets van hun (op 11 november in te leveren) eerste opstel inleveren. Vanaf 28 september kunnen zij de handleiding voor het schrijven van het eerste opstel, inclusief het voorgeschreven onderwerp, afhalen aan de onderwijsbalie. Ter voorbereiding op het maken van de structuurschets en het schrijven van het opstel zal Kees Waaldijk (docent publiekrecht) twee verschillende responsie-colleges geven. Beide colleges worden twee keer gegeven, in de collegezaal van de Nieuwenhof, van 15.30-17.00 uur. Het eerste college (3 en 6 oktober) gaat over de functies van juridische opstellen en over het aanpakken van het schrijven daarvan. Het tweede (10 en 13 oktober) gaat over het structureren van een opstel en over het gebruik van en verwijzen naar bronnen. Op 31 oktober (zelfde plaats en tijd) wordt een responsie college gegeven naar aanleiding van de dan inmiddels nagekeken teruggegeven structuurschetsen. Nadere informatie is te vinden in de genoemde handleiding.

Boekendiefstal

Diefstal van boeken uit bibliotheek/studielandschap neemt weliswaar enigszins af, doch het aantal vermiste boeken is nog steeds onaantvaardbaar hoog. Voor het geval dat er een student in het geding is heeft het Faculteitsbestuur in overleg met de Universiteitsbibliotheek de volgende procedure vastgesteld.

1. Indien het signaal van de detectieapparatuur afgaat dient handelen te worden opgetreden in die zin dat het personeel de betreffende student(e) ondervraagt. Als er een plausibele verklaring wordt gegeven door de student kan de zaak verder rusten. Indien geen plausibele verklaring kan worden verstrekt dient naam, adres, telefoonnummer en collegekaartnummer te worden genoteerd. Het UB-personeel stelt een rapport op, in voorkomende gevallen samen met de portier, en meldt het e.e.a. bij de decaan.
2. Het decanaat roept de betreffende student op voor een gesprek met de decaan.
3. De decaan beslist over te nemen actie en bericht ter zake de studie aan de UB. De decaan kan onder meer besluiten om het College van Bestuur te verzoeken betrokkene de toegang tot de bibliotheek/studielandschapsruimten te onttrekken.

Ebbing Campus

Op 16, 17 en 18 maart 1995 zal KMPG Meijburg & Co, voor het vierde achtereenvolgende jaar een business course organiseren. Tijdens deze course kunnen fiscaal juristen en fiscaal economen, die in 1995 afstuderen, kennis maken met de praktijk van het belastingadvieswerk. Door middel van gevarieerde inleidingen en intrigerende cases worden behandeld onder begeleiding van gerenommeerde fiscalisten. Het laatste woord wordt gegeven door de heer J. van der Wal, partner bij KMPG Meijburg & Co. Het wordt de studenten een kijkje in de keuken van een vooraanstaand belastingadviesbureau geboden. KMPG Ebbing zal de werving selectie voor de Meijburg Course 1995 wederom verzorgen. Geïnteresseerden studenten kunnen vanaf maandag 11 september a.s. bij KMPG Ebbing een informatiepakket aanvragen over KMPG Meijburg & Co. De Meijburg Course 1995. De inschrijving voor de course sluit op vrijdag 7 oktober 1994. Geïnteresseerden kunnen telefonisch contact opnemen met Ebbing Campus, Koningslaan 53, 1075 AE Amsterdam, 020 - 60 01.

Houthoff Beurs

Een dezer dagen zal in de Nederlandse pers wederom een aankondiging verschijnen waarin belangstellende (aankomende) juristen worden geroepen zich voor deze beurs kandidaat te stellen. De Houthoff Beurs is in 1988 ingesteld om een veelbelovende jurist(e) c.q. aankomende jurist(e) in staat te stellen 1 jaar lang een LL.M.-cursus te volgen aan Harvard Law School te Cambridge, Massachusetts, U.S.A.. Dit bedrag bedraagt de beurs circa \$35.000.

Aan de onderwijsbalie ligt een brochure met inschrijfformulier ter inzage.

Symposium Fiscale boetes

Op 4 november a.s. zal er een symposium in Maastricht plaatsvinden over 'Fiscale boetes'. De organisatie is in handen van: Rijksuniversiteit Limburg, Belastingdienst in Limburg, Coopers & Lybrand belastingadviseurs, Moret Ernst & Young belastingadviseurs en Deloitte & Touche belastingadviseurs.

Aan de onderwijsbalie ligt een brochure met inschrijffkaart ter inzage.

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden voor Nederlandse studenten: maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

Openingstijden voor Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten: dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur.

Informatiebeurs

Studeren in het buitenland, Scope on the Globe 1994.

De nationale beurs over studie en stage in het buitenland. RAI Amsterdam, 30 september & 1 Oktober 1994

Beurzen

- PAUL GUGGENHEIM PRIZE to be awarded in 1995.

The Paul Guggenheim prize (SWFR. 12.000) will be awarded to the author of a monograph of major importance in the field of public international law. It may be written in English, French, German, Italian or Spanish. Applications accompanied by a curriculum vitae, a list of publications and five copies of the work submitted must be received, no later than 1 January 1995, by:

Paul Guggenheim Foundation, The Graduate Institute of International Studies, 132, Rue de Lausanne, 1211 Geneva 21 (Switzerland).

- 1995-1996 Forum Fellowships, European University Institute.

It offers research grants intended for scholars actively engaged in research on Citizenship.

- Georgia Rotary Student Program 1995-1996

Covers one scholastic year, from September to June, and is for study in colleges and universities located in the State of Georgia, USA.

Deadline: November 1, 1994

- Houthoff-beurs 1995-1996. Voor het volgen van het LL.M. Program

Harvard Law School Deadline: 14 Oktober 1994

Popmuzikant Randy Newman in het Vrijthoftheater

De nukken van een grappige oom

Randy Newman, woensdag in het Theater aan het Vrijthof

dus misschien wel waar. Newman en zijn manager drinken een pilsje, voorafgaande aan het concert in het Casino. Een tafeltje verder: een van zijn grootste Nederlandse fans. De twijfel slaat bij deze jongeman toe. Oh gruwel: zal hij erop afstappen? Of zal hij eerst thuis die plaat gaan halen en die laten signeren? Tja, ja, of: nee, te riskant. Dan maar bibberend met een bierviltje erop af. Newman kijkt op, hoort met onverholen genoegen het Engelse gestuntel aan en vraagt: "Heb je een pen?" Nee. "Ga maar vragen aan de bar." Eenmaal bij de bar hoort de fan Newman achter zich schreeuwen. "Nog twee bier!" De fan begrijpt het niet helemaal, betaalt twee bier en loopt ermee terug. "Dat was echt niet nodig," roept de manager en gooit een briefje van tien gulden op tafel. "Dat schrijft beter," besluit Newman, en plaatst zijn handtekening en een groet op het briefje. Naar verluidt hangt het nog altijd ingelijst boven een Brabantse schouw. Dat gebeurde elf jaar geleden, even voor-

dat Newman wegzonk in de diepe midlife-crisis die hem zijn huwelijk kostte. Platenmaatschappij Warner hield de liefhebbers ondertussen koest met de mooie verzamelaar *Lonely At The Top* en Newman zelf -afkomstig uit een geslacht van Hollywood-componisten- pingelde op de piano sferische filmstukken bij elkaar. Eerst in 1988 keert de man terug aan het popfront. Met een eclectische soundtrack voor de televisieserie *Cop Rock* en met *Land Of Dreams*, een plaat waarop een gelouterde Newman verrassenderwijs voor het eerst zichzelf tot onderwerp neemt. In een interview uit die tijd wordt hem gevraagd waarom. En met dat verijnde gevoel voor absurde humor zegt hij: "I got bored with everybody else."

Eugène Baak

Randy Newman speelt woensdag 5 oktober in het Vrijthoftheater. Aanvang 20.15 uur, kaarten 48,-. Een kwartier voor aanvang, op vertoon van een collegekaart, restkaarten voor 10,-.

Agenda

vrijdag 30 september
Hello Dolly, Musical, Nederlandse Volksopera, Vrijthoftheater, 20.15

zaterdag 1 oktober
Les Goûts Réunis, concert, werken van Bach, Haydn, Mozart e.a., Cellebroederskapel, 20.00
Hello Dolly, Musical, Nederlandse Volksopera, Vrijthoftheater, 20.15
Mabel Gonzalez en **Tango Tupambae**, concert, Lösstheater, 22.00

zondag 2 oktober
Hello Dolly, Musical, Nederlandse Volksopera, Vrijthoftheater, Matinee, 14.30
Het atelier, toneel, M'46, 't Pesthuys, 20.00

maandag 3 oktober
Demeter en Persephone, Mythologie en werkelijkheid, voordracht Carol Popelier, 't Pesthuys, 20.15

dinsdag 4 oktober
Peking Opera, Chinees acrobatisch muziektheater, Vrijthoftheater, 20.15

woensdag 5 oktober
Voor het voetlicht Peter Schat, interview, Toneelacademie, 20.00
Randy Newman, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities
Hommage aan Nic Jonk, beelden, Galerie Bell'Arte, Achter de Comedie 16a, t/m 6 nov, di t/m za 11.00-17.30, zo 13.00-17.00
Kijk op krabbels, krabbels, tekeningen en schilderwerk van peuter en kleuter, kunstenaar en aap, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, t/m 30 okt, ma t/m vr 10.00-12.30, 13.30-17.00; za, zo 14.00-17.00
Sander Philippen en **Frits van der Zander**, foto's en schilderijen, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, t/m 23 okt, wo en vr 14.00-18.00, do 18.00-20.00, za 10.00-17.00, zo 13.00-17.00
Etienne Dewulf en **Tim Andrews**, keramiek, Galerie Lot Duynstee, Hoogbrugstraat 18, t/m 15 okt, wo t/m vr 13.30-17.00, za 11.00-17.00
Anna Metz en **Nynke Schepers**, div. werk, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, t/m 8 okt, di t/m za 13.30-17.30
Willemijn van de Meer, vrouwenfiguren (raku), **Karin Beek**, klein-plastiek (brons) en **Paul Niessen**, vrouwenportretten (fotografie), Galerie SIO2, Rechtstraat 71, t/m 8 okt, wo t/m za 13.00-17.00
Arjen van Prooijen, schilderijen, K.v.K., Maasboulevard 5, t/m 3 okt, ma t/m vr 9.30-16.00
Nadjezda van Ittersum, mixed media, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, t/m 2 okt, vr t/m ma 13.00-17.30

Films
Speelweek: 29 september t/m 5 oktober

Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b
Temptation of a Monk, dag. 22.00
The Snapper, do t/m za 23.00
Cubaans Muziek-/Filmfestival:
Fresa Y Chocolate, dag. 20.00
Alicia en el Pueblo de las Maravillas, do 20.30
Cubaanse Muziekfilms, vr en za 20.30
Memorias del Subdesarrollo, zo en ma 20.30
La Muerte de un Burocrata, di en wo 20.30

Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1
Clear & present Danger, do, vr, ma en di 20.30; za 14.00, 18.45, 22.00; zo en wo 14.00, 17.15, 20.30
De Aristokatten, za, zo en wo 14.30
Wolf, dag. 18.00, 21.00
The Flintstones, do, vr, ma en di 18.00; za, zo en wo 14.30
Speed, dag. 18.00, 21.15; (ma geen late voorstelling)
Sneak Preview, ma 21.00

MGM-Maastricht, Wilhelminasingel 39
Forrest Gump, dag. 14.00, 17.00, 20.30
Wyatt Earp, dag. 14.15, 20.15
When a man loves a woman, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
Four weddings and a funeral, dag. 18.45, 21.30; do, vr, ma en di ook 13.15; za ook 00.15
I love trouble, dag. 18.45, 21.30; do, vr, ma en di ook 13.15, 16.00; za ook 00.15
Color of night, dag. 13.15, 16.00, 18.45, 21.30; za ook 00.15
Jungle Jack, dag. 16.00; za, zo en wo ook 13.15
Duimelijntje, za, zo en wo 13.15, 16.00

Ciné-K, Bernardusstraat 13
Como Agua Chocolate, dag. 21.00

Un Periodo Especial': in Havana wordt nog steeds gedanst Aardbeien, chocolade en salsa

De wankale vlotten waarmee de exodus naar Miami plaatsvond staan nog op ons netvlies. De aandacht voor Cuba aan de Nederlandse filmhuizen achter niet primair politiek karakter; het film- en muziekfestival zoomt in op de Cubaanse cultuur, die onlosmakelijk met de politiek verbonden is.

De Cubaanse filmindustrie is na de revolutie in 1959 toonaangevend geworden voor Zuidamerikaanse filmers. Castro's stelregel 'alles binnen de Revolutie, niks tegen de Revolutie' gaf volop ruimte aan films die ideologisch kleur bekenden. Het omvangrijke oeuvre van Tomás Gutiérrez Alea is hiervoor typerend. Zijn recente film *Fresa y chocolate* (Aardbei en Chocolade) werd in Berlijn bekroond met een Zilveren Beer.

stelde) uit 1968 vertoond en *La Muerte de un Burocrata* (De dood van een bureau-craat) uit 1969. De vierde Cubaanse film, *Alicia en el Pueblo de las Maravillas* (Alicia in Wonderland) van Daniel Díaz Torres is in 1991 door de Cubaanse censuur getroffen vanwege het contrarevolutionaire karakter. Mooie aanleiding voor dit filmfestival is ongetwijfeld de film *Fresa y Chocolate*. De veteraan Alea toont de intolerantie jegens homosexualiteit in een samenleving waar homo's geassocieerd worden met contrarevolutie. Een maagdelijke student in de politicologie, David, ontmoet in een ijssalon de vrijdenkende homo Diego. Terwijl deze sensueel zijn aardbeien wegpeelt, probeert hij de verlegen David ertoe te bewegen met hem mee naar huis te gaan. Pas als Diego de revolutiegetrouwe student lekker weet te maken met verboden literatuur, betreedt David schuchter diens 'heilighdom': een ruimte gevuld met Maria Callas, Indiase thee, heiligenbeelden en boeken. De fascinatie van David voor al deze wereldse, vaak westerse schatten gaat gepaard met een achterdocht jegens de homo, die een gevaar voor De Revolutie kan zijn. Als de intimidatie van Diego op

sexueel, politiek en intellectueel gebied wordt gerelativeerd door diens uitingen van angst en verdriet, kan tussen de twee mannen een vriendschap ontstaan. Diego wordt geïntroduceerd als het stereotiep van de 'relnicht'. In contrast met de conformistische en dogmatische David levert dat het nodige gegronnik op. *Fresa y Chocolate* wil de verwarring laten zien van een samenleving waarin vooroordelen botsen met een nieuwe moraal. Terwijl deze film alom met veel gejuich is ontvangen, is de politieke lading niet onomstreden; de Cubaanse filmcriticus Giral wees op de hypocrisie van de makers. Waar de Westerse opinie fel gekant is tegen Castro's repressie, laat *Fresa y Chocolate* graag zien dat er steeds meer ruimte komt voor individualiteit en tolerantie. In dit licht is *Fresa* bedoeld als een liberaal manifest. Het op-ruiende karakter dat de film had voor de Cubanen, leidde ertoe dat, gezien de bezoekersaantallen, elke Cubaan deze film moet hebben gezien.

Marcia Luyten

Filmtheater Lumière, *Fresa y Chocolate* 22 sept./t/m 12 okt., 20.00 uur. *Alicia en el pueblo de las Maravillas*, 29 sept., 20.30 uur.
La Muerte de un Burocrata, 4&5 okt., 20.30 uur. *Memorias de Subdesarrollo*, 2&3 okt., 20.30 uur. *Compilatieprogramma met Cubaanse Muziekfilms*, 30 sept. & 1 okt., 20.30 uur.

Dienen

Wat doet een Dienst?

Helabolagorgonzola, vooraleer ik mij op onze toer door de universitaire burelen nog verder opwind een korte uitleg, vooral voor de studentenlezers en lezerinnetjes onder U. Voor jullie, maar ook voor ons wetesjappers, lijkt zo ongeveer het allerbelangrijkste instituut (naast huwelijk en samenlevingscontract) De Faculteit. Daár speelt immers het Ware Universitaire Leven zich af, niet waar? Niet waar!

Iemand moet namelijk de blokboekjes kopiëren, de snacks in de automaten schikken, de employées van inkomen voorzien, de gangen borstelen, en ga zo maar door. Zoals jullie en ook ik ons realiseren worden deze activiteiten niet volvoerd door vrijwillige onderwijs-groepen die in de avonduren om niet duizenden velletjes door de Xerox rammen, door nietsontziende aio's die bijschnabbelen middels het kloppen, vegen & zuigen van de universitaire burelen, of door leden van het Bestuur van College die in de vroege ochtenduren de voorraden Mars, Snickers en M&Ms natellen. Laat nog maar staan dat bataljons

Onderbetaalde secretaresses de betalingen van hun vakgroepcollega's via eenvoudige doch doeltreffende spreadsheets zouden volvoeren. Niet dat ze dat niet zouden kunnen, maar ik vermoed dat de gemiddelde vakgroep er klapselings geheel anders zou uitzien wanneer deze noeste werk(st)ers zeggenschap zouden krijgen over de loon- en inkomenspolitiek van die vakgroep (overigens wellicht een leuke tip voor nooddrufte faculteiten: laat het reorganiseren gerust aan secretaresses over!).

Neen! voor alle bovenbeschreven taken, en meer, beschikt de universitaire machinerie over Diensten.

Het woord zegt het al, deze Diensten dienen te dienen. Soms lijkt echter niets minder waar. Ik roep slechts in berinnering de commotie rond het hoofd van de Dienst Huisvesting (tevens verantwoordelijk voor de logistiek van de aan- en afvoer van studenten- en medewerkersmassa's naar en van voornoemde burelen). Medewerkers signaleerden knelpunten in die aan- en afvoer. 'Niet zeiken!' was de bondige repliek.

Zo beschikken wij ook over een Financieel-Economische Dienst. Toegegeven, dienen doen ze over het algemeen graag, die FEDs. Maar ~~Ver~~dienen nog véél liever! Zo kreeg ik vorig jaar een berg geld van de Europese Unie om een onderzoeker aan te stellen. Hoera! zou je zeggen. Maar nee. Er waren gigantische problemen met Brussel over de recrutering van die onderzoeker. Het duurde een jaar voordat die lieve jongen eindelijk aan zijn Maastrichtse bureautje kon aanschuiven; een jaar waarin het Europese geld rustig op een budget zat. Rustig op een budget zat!??? Niets daarvan! Voor het rustig zitten berekenden de FEDs mij maandelijks enkele honderden guldens! Voor het bedrag dat ik in de bodemloze dienstop moest storten had ik die onderzoeker een maand langer kunnen aanstellen...

Dienen? Verdienen!

Eva

Reis naar het middelpunt van de aarde

Hilarisch is het wel. Onder de gezamenlijke douche in steenkoolmijn Sophia-Jacoba wordt geschrobd en geschuurd tot het pijn doet. Tevergeefs. Het handjevol wetenschappers slaagt er niet in het zwarte vuil rondom de ogen te verwijderen. "Je ziet eruit als een slecht afgeschminkt clown," grapt iemand tegen decaan cultuur- en wetenschapsstudies Wiel Kusters. Maar dat geldt vanmiddag voor iedereen in het gezelschap van de stevige mijnwerkerszoon. En sommige wetenschappers staat het overigens niet slecht, die licht doorgelopen eyeliner. Toch nog een elegant feminien spoor in de donkere wereld waar vrouwen van oudsher gelden als ongeluksbrengers. En waar mannen zich soms letterlijk kapot werken. Voor een deel van de Limburgse afvaardiging bleek alleen al de rondleiding door de mijn bovenmatig vermoeiend.

BERICHT UIT MAASTRICHT.

Eerder op de dag is Kusters vol goede moed. "Ook dwergen kennen een geschiedenis van mijnwerkers. Sneeuw witje, bijvoorbeeld: haar zeven dwergen gingen iedere ochtend vrolijk fluitend op pad." Met dat vrolijke fluiten viel het natuurlijk wel mee, een van de redenen waarom Kusters met een handjevol andere cultuurwetenschappers het project *Mines et Mineurs* heeft opgezet. In samenwerking met onderzoeksgroepen uit Aken, Luik en Diepenbeek onderzoekt CWS de betekenis van de mijn in de Euregio in al haar facetten. Onderzoeksmedewerker Jos Perry bijvoorbeeld, bestudeert ego-documenten en literatuur. "Ik merk dat het werk in die onderaardse gangen nog altijd zeer tot de verbeelding spreekt." Inderdaad. In het Duitse Hückelhoven, bij de ingang van de mijn Sophia-Jacoba, zit een portier met nog maar acht vingers. Door het raam van de stoffige administratie -waar overigens geen computer valt te bekennen- aanschouwt een dikke, bebaarde man het bezoek. Hij heeft één hand in het verband. En Antonius Lütke-meier van de *Abteilung Öffentlichkeitsarbeit* wijst op een plattegrond. Wat vooral duidelijk wordt, is dat de voorlichter ooit, waarschijnlijk ergens op die plattegrond, een pink heeft verloren.

Lütke-meier lepelt routineus de cijfers op: de mijn telt ruim 3500 werknemers, daarvan is ongeveer 20% van buitenlandse afkomst en met z'n allen winnen ze per dag 6000 ton steenkool. "Dat is een heel Duits dorp ondergronds," denkt iemand hardop. De cijferberg wordt voortgezet door een vrolijke Tamil die van iedereen de schoenmaat wil weten. "43!", antwoordt de decaan. "Eh...38," schat Perry, een beetje verbaasd. Hij is niet de enige die dacht dat een regenjas tegen koude en rondvliegend gruis wel voldoende zou zijn. "Alles ausziehen", roept een oudere man even later in de muffe kleedruimte. Voor iedereen is er onder meer een blauw gestreepte pyjama. Het ligt voor de hand, en inderdaad, iemand roept: "Als ze zeggen dat we moeten gaan douchen, niet geloven, hoor." Behalve de pyjama's krijgen de Limburgers felwitte werkpakken, handschoenen, scheenbeschermers, werkschoenen, een helm met een lampje en een zware accu en een apparaat dat aan de mond gezet moet worden voor het geval het beneden helemaal fout loopt. "Maar dat heb ik in veertig jaar tijd nooit hoeven gebruiken," zegt de oude Duitser geruststellend. Tevreden beziet hij het groepje sneeuwmannen. "Op naar Nova Zembla." Zeshonderd meter onder de grond is de verlichting spaarzaam en blaast een harde wind. Hamer- en tikgeluiden lijken van een veraf gelegen werf te komen, maar dat komt door de tijdelijke gehoorbeschadiging. In de centrale lift gingen veel oren eensklaps

van plop. Op een bordje aan het einde van de donkere gang staat de temperatuur aangegeven: 24 graden. "So what," wil één van de onderzoekers weten, "so what als het 24 graden is?" De oude Duitser legt uit dat de vakbond zoiets bedingt. Als het in een mijngang warmer blijkt dan afgesproken, hoeven de werkers minder uren te maken. En de hitte lijkt nog het minste probleem. Na vier, vijf gangen met onregelmatige vloertjes, modderplassen en vochtige muren, arriveert het gezelschap bij de eerste transportband waarop brokken steenkool naar boven worden vervoerd. In de bundel licht uit de eigen helmlamp kan iedereen zien hoe smerig de lucht is. In kleermakerszit op de grond houdt een besnorde mijnwerker stilletjes toezicht. Hij is pikzwart, heeft een vuurrode mond en grote, witte ogen. Niets duidt erop dat de man van deze plek zijn eigen hoekje heeft gemaakt, of het moet een plastic Punica-flesje met snuiftabak zijn. De universitaire medewerkers lopen zwijgzaam voorbij. Het vergt al genoeg concentratie om niet overal tegenaan te lopen.

"We zitten op 700 meter," puft de Duitser na een klein uur lopen. Het is nog warmer geworden. Zweet druppelt langs slapen naar beneden en vermengt zich met onregelmatig aangekoekt kolen-gruis. De hoofden van Kusters en Perry moeten er ook zo uitzien tijdens carnaval. "Waar zijn die 3500 werknemers?," vraagt de onderzoeksmedewerker zich af. Dat de blinde paarden, vrouwen en kinderen sinds lang uit de mijnen zijn vertrokken, akkoord, maar het groepje heeft pas vier of vijf echte mijnwerkers gezien. Die ook meteen willen weten wat de bezoekers dóen. Als één van de academici zich bekend maakt als werkloos historicus, komt hem dat op ongelovige blikken te staan. "Een historicus? Werkloos? En wat doet je vader dan?" Ja, die bouwt huizen. "Wáát? En jij hebt geen werk? Geef me 't telefoonnummer van je vader." De mijnwerker gaat daadwerkelijk op zoek naar een briefje, maar houdt daarmee op als hij merkt dat de gasten denken dat het een grapje is. "Alles klopte wel met wat ik erover heb gelezen," zal onderzoeker Perry na afloop zeggen.

De tocht gaat verder. Gebukt onder de ratelende transportbanden door, korte stukken liggend op een band en via een trappetje met een linke sprong er overheen. Kusters moet als laatste over de zoveelste band heen springen. Hij twijfelt. De oude Duitser neemt geen risico en zet de band stop. De decaan tipt zijn ene voet voorzichtig op de stilstaande band met kolen, alsof hij wil voelen hoe koud het water is. Dan springt hij er snel overheen. "Het is beter als u voorop gaat lopen," meent de Duitser. Onverwacht snerpt een stem door de intercom. Wie godverdegodver de band weer heeft stilgelegd. "Besucher!", heet het, waarna het aan de andere kant van de intercom onaangenaam stil blijft. "U moet weten," doceert de Duitser, "het kost handenvol geld telkens als die band stil ligt."

Perry vraagt zich af wat hij hier doet. Via een overmaats muizegat in een van de gangwanden is het groepje in een hoogst benauwde kruipruimte van nog geen halve meter hoog beland. Links de muur, rechts weer een transportband. Om hier te geraken hebben de mannen over de schoot van twee mijnwerkers en langs allerlei buizenconstructies moeten stuntelen. "Waarom liggen we stil?," wil de onderzoeker weten. Geen idee. Dan neemt de herrie ooverdovend toe en ratelt langs de rechtermuur de zogenaamde schaaft, het imposante apparaat dat de steenkool uit de wand bikt. Een mooi gezicht. Zoals Columbus uiteindelijk Amerika bereikt, en Kuifje de maan, zo zijn Kusters en collega's aangekomen bij de plek waar de steenkool feitelijk wordt gewonnen. Vermoeid beziet de decaan de afrafelende muur. Het is die alles overheersende klotetherrie, anders zou hij er misschien stil van worden.

Wetenschap met diepgang: cultuurwetenschappers met zwarte smoelen (foto Nelis Tutk)

Eugène Baak